

Ч. 3 (227)

ЛИПЕНЬ — 1981
July 1981

Рік XXXI

ВІДОМОСТІ

ГЕНЕРАЛЬНОГО ЦЕРКОВНОГО УПРАВЛІННЯ УАПЦ
У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ

THE CHURCH NEWS

of the Ukrainian Autocephalic Orthodox Church
in Great Britain

3 M I C T

ПОСЛАННЯ СОБОРУ ЄПІСКОПІВ УЩЕРКВИ	2
Михайло Луцик: ГОСПОДЕНЬ ХРАМ	2
ВЕЛИКОДНЕ ПОСЛАННЯ МИТРОПОЛИТА МСТИСЛАВА	3
СОБОРЧИК ДУХОВЕНСТВА УАПЦ У ВЕЛ. БРИТАНІЇ	4
ПРИВІТАННЯ ВЛАДИКИ МИТРОПОЛИТА З ЙОГО 83-ЛІТТЯМ	5
НОВИЙ ЄПІСКОП УАПЦЕРКВИ	6
ПРИВІТАННЯ ВЛАДИКИ АНАТОЛІЯ ВІД ГЦУ УАПЦ	7
У ПАМ'ЯТЬ АРХІЄПІСКОПА ОРЕСТА	9
УПОКОЇВСЯ ВЛАДИКА АРХІЄПІСКОП МИКОЛАЙ	9
НА МАРГІНЕСІ ДЕСЯТОГО СОБОРУ	10
о. прот. Н. Плічковський: НАРОДНЯ МОВА В ЦЕРКВІ ХРИСТОВІЙ	13
Тоня Шалапай: О, ГОСПОДИ, ПОДАЙ	14
Митрополит Іларіон: КНЯЗЬ ВОЛОДИМИР ПРИЙНЯВ ПРАВОСЛАВ'Я, А НЕ КАТОЛИЦТВО	15
»ТЕ, ЩО НЕ ПОВИННО Б СТАТИСЯ...«	17
»ДЕ ПОМИРАЄ РЕЛІГІЯ — ТАМ НАРОДЖУЄТЬСЯ ЗЛО«	19
ІЗ ЛИСТА З ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНИ	20
о. прот. А. Тетаренко: НОВИЙ НАУКОВИЙ ЗДОБУТОК	21
З ПОБУТУ МИТРОПОЛИТА МСТИСЛАВА У ШВАЙЦАРІЇ	23
ВЛАДИКА МИТРОПОЛИТ МСТИСЛАВ ВІДВІДАВ МИТРОПОЛИТА УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ	23
Любов Дражневська: НОВА КНИГА ПИСАНОЇ СПАДЩИНИ СИМОНА ПЕТЛЮРИ	24
З ЖИТТЯ ПАРАФІЙ УАПЦ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ	26
ПОСМЕРТНІ ЗГADКИ	27
ЗБІРКИ, ПОЖЕРТВИ, ДОТАЦІЇ ТА ФІНАНСОВІ ДОТАЦІЇ	31
ПОВІДОМЛЕННЯ (внутр. стор. обкл.)	
Митрополит Іларіон: КИЇВ (зовн. обкладинка)	

ЧИТАЙТЕ ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ПОШИРЮЙТЕ
ПРАВОСЛАВНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЖУРНАЛ
(КВАРТАЛЬНИК)

» В И Д О М О С Т И «

ГЕНЕРАЛЬНОГО ЦЕРКОВНОГО УПРАВЛІННЯ УАПЦ У В. БРИТАНІЇ

Чи Ви вже ввели передплату

на 1981 рік?

Предплата:

Ha pik £5.00

або

\$10.00

ВІДОМОСТІ

ГЕНЕРАЛЬНОГО ЦЕРКОВНОГО УПРАВЛІННЯ УАПЦ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ THE CHURCH NEWS

Ч. 3 (227)

Липень — 1981

Рік XXXI

ПОСЛАННЯ

**Собору Єпископів Св. Української Автокефальної Православної Церкви
до Всечесного духовенства та побожних мирян, з нагоди Десятого
Собору Української Православної Церкви в ЗСА**

Дорогі й улюблені Брати і Сестри!

Десятий Собор Української Православної Церкви в ЗСА, що відбувся 27-31 травня ц. р. в Оселі Св. Ап. Андрія в Бавнд Бруку, Нью Джерзі, ЗСА, виявився одним із тих соборів, які у час небезпек формували релігійну і національну свідомість народу.

Так Собор, що зібрався під захистом козацької зброї 1620 року в Києві, перекреслив ворожі замисли припинити існування нашої Церкви, знищивши перед тим її Ієрархію. Цю загрозу Собор відсунув висвятою нових єпископів.

Три століття після того Київський Собор 1921 року так само відновив Ієрархію і привернув стародавні українські обряди та автокефальність, себто незалежність у внутрішньому житті і управлінні Церквою. Церква наша ще і ще раз стверджувала свою безсмертність.

На відроджену Церкву Москва спрямувала чергове гоніння: мордуванням ієрархів, духовенства, вірних та розкладаючи церковну громаду своєю агентурою, від чого у глибокій скорботі перебував і упокоївся в Бозі бл. п. Митрополит-Мученик Василь Липківський.

Та Провидіння Боже, що немічне лікує, а недостаюче доповнює, ще раз виявило ласку нашому побожному народові; під час страшної боротьби двох безбожних і людоненависних велетнів — Москви і Німеччини, в 1942

році знову відроджено Ієрархію Української Автокефальної Православної Церкви.

Перемогла у війні, дякуючи допомозі західних капіталістичних держав, Москва. Іллях утечі німців з України освітлювали підпалені ними села, а на Західній Волині палаючі стародавні українські церкви, разом з замкненими у них вірними та їхніми священиками. Нині на Батьківщині поруйновано храми, пограбовано історичні і мистецькі скарби, а позбавлену ієрархічної зверхності Церкву нашу насильно підпорядковано Московській патріархії. Дійсну Церкву загнано у підпілля; лише мала її частина, разом з своїми єпископами і священиками, знайшлася у вільному світі.

Церкву поза межами Батьківщини Москва спочатку легковажила, бо, здавалося, що вона призначена була зникнути у чужих середовищах. Сьогодні удари Москви найбільше спрямовані саме на цю, існуючу у вільному світі нашу Церкву. Її вірних Москва не може замучити у в'язницях і снігах півночі, тож намагається обезсилити їх випробовуваннями нею способами: сіянням розбрату, очорнюванням, братоненависництвом.

Але силам пекла Церкви не здолати і, наснажений прикладами давніх соборів, нинішній Собор перекреслює сатанинські пляни. Собор попіклу-

вався підсиленням ієрархічного складу Церкви, подбав про її місію, освітню, доброчинну й інші ділянки в житті Церкви.

Собор також вглянув у минульну Церкву, найбільше у її діяльність за минулих 30 років у ЗСАмериці, себто від Собору Поєднання 1950 року. З подивом і вдячністю було згадано і про тих, які, ще перед тим, зазнавали свою «заокеанську» Церкву, які щедрою жертвенністю і тяжкою працею здвигали храми, творили парафії, поклали підвалини і для нинішнього Десятого Собору.

Ухвали Десятого Собору виявили, що зловорожий наступ не вдався. У свідомості ваговитості доби, Церкву скріплено, а православну громаду втішено. Собором керувало повчання Апостола Павла: «щоб ми визволилися від злих і лукавих людей» (До Солунян, 2:3, 2).

Об таку глибоку відданість Христові розбивається і широко закресна

акція — позбавити самостійності й інші національні, у розсіянні існуючі Церкви і влучити їх у ті церкви, що перебувають у контакті з Москвою.

Наша Церква на Соборі зберегла і скріпила себе саме у той час, коли Святе Православ'я готується до Вселенського Собору, а український народ до відзначення 1000-ліття існування Української Православної Церкви.

У подяці Всемогутньому Господеві за Його опіку, у признанні побожним членам Собору за їхню працю, у зрозумінні великої помочі, яку Собор отримав від парафій і вірних, кличемо на усіх ласки Господа нашого Ісуса Христа і благаємо вас перебувати у єднанні і молитовному скупченні. Звертаємось до вас словами Апостола: «Благаємо ж, браття, вас: напоумляйте непорядних, потішайте малодушних, підтримуйте слабих, усім довго терпіть!» (До Солунян, 14:15, 1).

† МСТИСЛАВ, Митрополит

† МАРКО, Архієпископ

† КОНСТАНТИН, Архієпископ

† АНАТОЛЬ, Єпископ

Дано в Оселі Св. Ап. Андрія Первозваного
в м. С. Бавид Брук, у стейті Нью Джерзі,
в ЗСАмериці, дня 31 травня, року Божого 1981

Михайло ЛУЦИК

ГОСПОДЕНЬ ХРАМ

Господень храм. О, храме музи,
Прийми співця у свій вітвар,
У твій хорал, щоб голос музи
Будив у серці Божий дар.

Нехай його проллються сльози
Туди, де той святий поріг,
Де в біль злились нещастя й грози
Його життя, його доріг.

І да святяться в його слові
Твої, о Боже наш, діла
Твоя велика жертва крові,
Щоб в нашім краю розцвіла.

Господень храм святої музи,
Прийми співця у свій вітвар.
Нехай горить в огні ілюзій
Його нетлінний серця жар.

(В'язнична поезія)

ВЕЛИКОДНЄ ПОСАННЯ

Митрополита Української Православної Церкви МСТИСЛАВА
Братам і Сестрам в Україні

Христос Воскрес! Христос Воскрес!

Найдорожчі і любі, що з Вами повсякчасно серця і думки наші!

Вітаю Вас цим радісним і оживляючим вітанням, яке пересилаю від себе та єпископів, священників і побожних мирян Святої Української Православної Церкви, що існує і творчо діє сьогодні лише і виключно поза межами нашої поневоленої Батьківщини, скрізь там у вільному світі, де Боже Провидіння поселило втікачів з України.

Воскресіння Христа-Спасителя — це Свято великої радості і такої ж надії на оновлення кожної людини, а через неї і всього людства, зосібна тоді, коли світ і люди в ньому переживають тяжкі іспити, коли життя людини і народів залежить у головному від примх можновладців і людоненависників. Таким невимовно тяжким для всього людства стало ХХ століття. Але ми не помилились, коли ствердимо, що зокрема тяжким і безмежно болючим було і є це століття в житті українського народу. Впродовж минулих 65 років ми — українці не мали вповні радісного Великоднє, майже кожнорічний Великдень наш народ зустрічав і проводжав річками сліз матерів і жінок наших.

У великому смутку зустрічає наш народ і цьогорічне Свято Воскресіння Христового: найбільша частина нації нашої і далі в неволі, найкращі і найчистіші парості її запропорені до в'язниць, казематів, катівень або розпорошені по московських таборах підбігунової півночі. Власник найбільше Богом обдарованої скарбами землі, наш народ на Батьківщині знову стоїть перед маревом голоду. Внуки і сини наші, вбрані у московські мундири, проливають свою молоду кров за чужу справу, проливають її у поневолених Москвою далеких країнах середньої Азії. Знову у сльозах зустрічаємо і цьогорічний Великдень...

Проте, — не вільно нікому з'їдати себе розпачем. Смуток і чиста сльоза приносять звичайно полегшу, а після неї й радість. Пригадаймо собі як гірко плакали і сумували учні Христові, побачивши Його на хресті, коли, як їм видавалося, їхні сподівання були назавжди перекреслені. Та, незабаром до них долетіла вістка, що смерть переможена, що впали кайдани, а з ними і перелякана сторожа, яка пильнувала гріб їхнього Вчителя.

Воскресіння Христове визволило апостолів із смутку і зневіри. Їм легко стало йти у широкий і далекий світ з благовістям науки їхнього Вчителя, щоб донести до людей нову **Правду**. Недавно перелякані і немічні вони тепер перепливають моря, переходять гори, не лякаються в'язниць і смерті...

Благовістя одного з учнів Христа — Апостола Андрія Первозванного сягнуло і нашої Батьківщини. Київ, як заповів Апостол, сповнився слави Божої...

Віками наш золотoverхий Київ гомонів великодніми дзвонами. Нині мовчать його дзвони, нині на брамах стародавніх святинь українських, що їх ще не обернено в руїни, висять чужі замки, нині люди наші не можуть вихваляти Христа на своїй землі. Проте, мої дорогі й любі, з кожним новим роком неволі починають усе голосніше дзвонити наші серця певністю, що «ще вчора, разом з Тобою був і я похований, а нині повстаю з Тобою, Воскреслим!»

Знаємо, що пророцтво Апостола про славу Києва ще не вичерпане. Нині Київ у приниженні, завтра ж, це місто слави Церкви і Держави Української, знову буде звеличуване. Треба тільки знати і не сумніватися, що Христос воскрес. У чуді Воскресіння засумнівався Тома і Господь простягнув до нього Свої попробовані цвяхами долоні. Тоді він відчув, —

відчуваємо ми, з ним спільно, — що смерті не стало, що є всеохоплююча перемога Христа, у якій воскреснемо і ми, і Церква наша, і древній наш Київ, — серце землі прадідів наших...

Ангели прославляють сьогодні Христове Воскресіння. Нехай же Воскреслий сподобить і мучеників українських, що знайшлися в далеких північних околицях Московщини,

відчуті »життя вічного початок«. Радіти, а не сумувати кличе сьогодні Церква, пригадуючи, що сам Спаситель сказав: »Я є воскресіння і життя, хто вірить у мене, хоч би і помер, — житиме«.

Віримо, Христе Спасе, у Твоє воскресіння і віримо, що будемо жити!

Христос Воскрес!

Щиро Вам відданий у Христі

† МСТИСЛАВ, Митрополит

Оселя Св. Апостола Андрія Первозванного,
Великдень 1981 року Божого

(Це Великодне привітання Владики Митрополита передала в Україну державна радіовисильня »Голос Америки«.)

СОБОРЧИК ДУХОВЕНСТВА УАПЦ У ВЕЛ. БРИТАНІЇ

У суботу, 11 квітня 1981 року в залі при церкві УАПЦ св. Покрову в м. Рочдейлі зібралось усе духовенство нашої Церкви у Вел. Британії на свій річний Соборчик, щоб обговорити різні питання душпастирської праці. На Соборчик прибули: о. протопресвітер Сильвестер Богатирець, о. митр. протоієрей Михайло Галиця, о. прот. Михайло Хуторний, о. прот. Григорій Гусак, о. прот. Афанасій Максимук, о. прот. Іван Водолазкий, о. Григорій Лазієнко й о. Михайло Дяченко.

Після молитви, відкриття ділових нарад і прийняття порядку денного учасники Соборчика приступили до ділової праці. Вони обговорили в цілій ширині питання і проблеми душпастирської праці в парафіях, розглянули труднощі з Богослуженнями в тих парафіях, що не мають власних храмів, а користають з англіканських церков. Обговорено також питання зв'язків з іншими Церквами, а теж і з Українською Католицькою Церквою. Розглянено справу відзначення 1000-ліття хрещення України-Русі та 1000-ліття Української Православної Церкви. Учасники Соборчика обгово-

рили також справу відзначення 60-ліття Всеукраїнського Собору в Києві та 50-ліття жахливого голоду в Україні в 1932-33 роках.

Широко обговорювано також справу виступів декотрих українських організацій проти Блаженнішого Митрополита Мстислава й отці осудили такі виступи та підписали відкритий лист в обороні Блаженнішого Митрополита. Цей відкритий лист був розісланий до редакцій українських часописів для опублікування.

Після вичерпання наміченого порядку ділових нарад Соборчик закрито молитвою »Достойно є«.

Присмно висловити сердечну подяку братам і сестрам Рочдейлської парафії за всебічну допомогу в організуванні різних технічно-адміністративних справ, зв'язаних з відбуттям Соборчика. Сердечна подяка належить о. Михайлу Дяченкові, голові параф. ради п. І. Мозговому, п. Суєнкові за транспорт та невтомним сестрицям за прийняття учасників цього успішного Соборчика.

о. протопр. С. Богатирець

10 квітня 1981 року, Його Блаженству Блаженнішому Владиці Мстиславові Митрополитові Української Автокефальної Православної Церкви, сповнилися 83 роки трудолюбивого життя. З тієї нагоди в усіх наших парафіях УАПЦ у Великій Британії, відслужено в одну з близьких неділь до дня народження Блаженнішого Владики Молебень, і отці з вірними молили Всевишнього, щоб зберігав Його в доброму здоров'ю, щоб ще довгі роки провадив кораблем нашої Церкви, на житейському розбурханому морі.

НОВИЙ ЄПИСКОП УАПЦЕРКВИ

В неділю, 31 травня 1981 року, в Церкві-Пам'ятнику в Савт Бавнд Бруку, Нью Джерзі, ЗСА, відбулася хіротонія архимандрита Анатолія (Дублянського) на єпископа Лондонського і західноєвропейського Української Автокефальної Православної Церкви, вікарія Блаженнішого Митропо-

Волині, в родині іконописця і різьбяря Захарія Дублянського і його дружини Неоніли з дому Швед. Повернувшись з біженства, родина Дублянських з 1918 р. замешкала в м. Луцьку, де Анатолій Дублянський у 1930 році закінчив гімназію. Опісля в роках 1931-38 студіював історію в уні-

лита Мстислава. Хіротонію довершив Блаженніший Митрополит Мстислав з Архиспископами Марком і Константином. Нововисвячений Єпископ Анатолій є наступником померлого Архиспископа Ореста. Осідком його буде дотеперішнє місце замешкання — Новий Ульм у Західній Німеччині.

Преосвященний Єпископ Анатолій (в мирі Анатолій Дублянський) народився 11 листопада 1912 р. в місцевості Перетоки біля станції Олика на

верситетях Вільні й Варшаві, закінчивши студії в 1938 р. з титулом магістра філософії. Після закінчення студій працював у Волинському краєзнавчому музею та як учитель і журналіст.

На еміграції спочатку перебував в Австрії з 1944 р., а весною 1945 р. прибув до Баварії в Німеччині. Був секретарем Парафіяльної Ради парафії УАПЦ в Регенсбурзі та виконував обов'язки дика при прот. О. Семено-

вичу в санаторіях в Амберзі й Гавтінгу. Після одруження, 9 грудня 1951 р. в Мюнхені Архієпископ Ніканор (пізніший Митрополит УАПЦ) висвятив його на священника. З 1952 по 1970 рік був настоятелем парафій в Ляндсгуті й Регенсбургу, а в 1970 р. був призначений настоятелем парафії в Новому Ульмі, крім якої обслуговував ще з 1962 р. парафію в Інгольштадті й тепер ще також православних українців, що мешкають в оселі для старших віком у Дорнштадті біля Ульму.

В травні 1956 р. підвищений в протосреї і того ж року на Соборі в Карлсруе обраний в члени Вищої Ради Митрополії УАПЦ. В 1969 р. на Соборі УАПЦ в Оттобруні біля Мюн-

хену був обраний секретарем Вищого Церковного Управління УАПЦ, а з 1973 р. після Собору в Парижі став головою цього Управління й піднесений в сан протопресвітера. В 1978 р. овдовів.

У неділю 24 травня ц. р. прийняв чернецтво, а наречення його в Єпископи відбулося 27 травня в Церкві-Пам'ятнику в Савт Бавн Бруку.

Преосвященний Єпископ Анатолій є основником і редактором церковно-релігійного журналу «Рідна Церква», що виходить у Німеччині з 1952 року й є органом УАПЦеркви. Крім численних статей Владика є автором двох праць «Українські святі» й «Тернистим шляхом. Життя Митрополита Ніканора Абрамовича».

Його Преосвященство
Преосвященний Владика Анатолій
Єпископ УАПЦ в Західній Європі
і Великій Британії
Новий Ульм

Ваше Преосвященство,
Преосвященний Владико!

Прохаємо прийняти наші найсердечніші вітання та найкращі побажання з приводу Вашої хіротонії на Єпископа Святої Української Автокефальної Церкви у вільному світі.

Ми — Генеральне Церковне Управління і вірні Української Автокефальної Православної Церкви у Великій Британії радіємо, що Господь послав нашої Церкві Архипастиря у Вашій достойній особі. Радіємо що Ви, Ваше Преосвященство, маєте свою катедру в Лондоні та віримо, що в близькому часі переїдете жити до цієї гостинної країни.

Молимо Всевишнього, щоб зберіг Вас у доброму здоров'ю, подав Вам силу для праці в нашій Святій Українській Автокефальній Православній Церкві на славу Богу, добро українського народу й нашої Батьківщини-України.

Многих і благих літ Вам Преосвященний Владико!

Генеральне Церковне Управління УАПЦ у Великій Британії:

о. протопресвітер Сильвестер Богатирець

о. прот. Григорій Гусак

о. митр. прот. Михайло Галиця

о. прот. Михайло Хуторний

д-р Святомир М. Фостун

Олекса Боручик

У ПАМ'ЯТЬ АРХИЄПИСКОПА ОРЕСТА

У вівторок, 14 квітня 1981 року в Нью-Йорку, ЗСА, відійшов у вічність сл. пам. **Владика ОРЕСТ**, Архiepіскоп Львівський і Чернівецький і правлячий Владика Української Автокефальної Православної Церкви в Зах. Європі.

Високопреосвященніший Владика Орест (у мирі Онуфрій Іванюк) народився 12 червня 1900 року в м. Вижиці на Буковині. Навчався в початковій школі у Вижиці, а гімназію закінчив у Чернівцях 1920 року з відзначенням. Богослов'я і філософію

студіював у Чернівецькому університеті в 1920-1926 роках. 26 грудня 1926 року Преосв. Владика Іполит Воробкевич висвятив його на священника в катедрі Св. Трійці в Чернівцях. Після висвяти о. Іванюк душпастирював у декількох парафіях на Буковині та брав активну участь у суспільно-громадському житті та культурно-освітньому своїх парафій. За ревну душпастирську працю одержав у 1928 р. дві похвальні грамоти від Митрополита Нектарія Котлярчука. В 1940 р. коли большевицькі війська зайняли Буковину о. Іванюк виїмігрував на Холмщину де обслуговував українські православні парафії у юрисдикції Митрополита Іларіона. У Німеччині душпастирював від 1944-1948 в переселених таборах. У 1948 році виїхав до Канади й в 1949-1959 роках проживав в Оттаві та обслуговував парафії УГПЦ у Східній Канаді. При тому він і закінчив ще студії історії та здобув наукове звання магістра.

У 1952 році о. Онуфрій Іванюк переїхав до ЗСА та обслуговував там парафії УПЦ у юрисдикції Митрополита Івана Теодоровича. В 1965 році о. Іванюк прийняв монаший чин і був піднесений до сану Архімандрита.

Надзвичайний Собор УАПЦ, що відбувся в Оттобруні біля Мюнхену в дні 13 вересня 1969 року обрав Архімандрита Ореста на кандидата в

єпископи. 28 вересня 1969 року в церкві св. Юрія Переможця в м. Дарбі, Англія, він прийняв хіротонію на єпископа від Владика Митрополита Мстислава й Архієпископа Доната з Австралії та був призначений правлячим єпископом УАПЦ на Західню Європу з титулом єпископ Чернівецький і Львівський УАПЦ. У січні 1975 року був піднесений в сан Архієпископа.

Незважаючи на своє нездужання сл. пам. Архієпископ Орест безперервно сповняв свій відповідальний Архієпископський обов'язок до кінця свого трудолюбного життя.

Похорон Високопреосв. Архієпископа Ореста відбувся 17 квітня 1981 року. Похоронного чину довершив Блаженніший Митрополит Мстислав у сослуженні єпископа Ізяслава з Білоруської Православної Церкви, оо. протопресвітерів — І. Ткачука, В. Желехівського і Ф. Шпаценка та оо. протоієреїв — В. Покотила, Ф. Істочина і В. Мельника. Співав хор церкви-пам'ятника під диригуванням Т. Павловського. Блаженніший Митрополит Мстислав виголосив прощальне слово в церкві, а на цвинтарі промовляв єпископ Ізяслав. Високопресв. Архієпископ Орест похоронений на цвинтарі-пантеоні в Бавид Бруку.

Вічна Йому пам'ять!

УПОКОЇВСЯ ВЛАДИКА АРХІЄПІСКОП МИКОЛАЙ

30 березня 1981 року, упокоївся Владика **МИКОЛАЙ**, Архієпископ Східньої Єпархії УПЦеркви в Канаді. Владика Миколай, народився 9 березня 1903 року, в селі Черногузи, Вижицького повіту, Буковина, Західня Україна. Учився в гімназії у Вижиці та в Чернівцях. Після закінчення гімназії, студіював в університеті у Чернівцях, Кишеневі і в Ясах і закінчив факультет агрономії зі званням інженера-агронома. Під час студій проявляв теж активність як організатор і диригент у церковному й культурно-національному житті.

Після закінчення студій працював у міністерстві агрикультури. Під час другої світової війни перебував як біженець у Західній Європі. В 1949 р. прибув до Канади до своєї рідні, працював деякий час у городництві та брав активну участь у церковному й громадському житті.

Закінчив богословський факультет у Колегії Св. Андрея у Вінніпегу, а в м. березні 1959 року, Блаженніший Митрополит Іларіон рукоположив його в сан диякона, а пізніше в сан священника.

21 грудня 1975 року, в катедрі Св.

Володимира в м. Торонті, прийняв хіротонію на Єпископа. Її звершили Блаженніший Митрополит Андрей, Митрополит Михайл і Архiep. Борис. Від серпня 1976 року Владика Миколай був вікарним Єпископом Східної Канади, а після упокоєння Митрополита Михайла, був призначений на Єпископа Торонта та Східної Єпархії, де служив віддано Українській Православній Церкві й українському народові аж до його відходу у вічність.

Похорон покійного Владики Миколая відбувся 8 квітня 1981 р. в катедрі Святого Володимира в Торонті. Чин Архiepейського похорону очолив Преосвященніший Вл. Єп. Ва-

силій, як відпоручник Блаженнішого Митрополита Андрея. Також у похороні взяли участь ВПР Архiep. Марко заступник Митрополита УПЦ у ЗСА, і Владика Архiep. Борис з Едмонтону. Участь у похороні взяли також голова Консисторії УПЦ в Канаді прот. д-р Г. Удод, велика кількість священників і вірних із Східної Єпархії та представники суспільно-громадських організацій. Прощальне слово виголосив земляк покійного ПР. Єп. Василій та ВПР Архiep. Марко. Похоронено покійного Владика Миколая на цвинтарі м. Торонта.

Вічна пам'ятя Покійному Владиці

Миколаю!

НА МАРГІНЕСІ ДЕСЯТОГО СОБОРУ

Десятий Собор Української Православної Церкви в ЗСА ввійде в історію нашої Церкви, як свідок високої релігійно-національної свідомості її вірних, яку вони виявили поза межами поневоленої Батьківщини по кількадесятьох роках різних асиміляційних процесів, у яких українська людина була звичайно об'єктом знущань, насамперед над її релігійними почуваннями. Цей Собор пригадав нам останні роки ХІХ стол., коли перші українські поселенці шукали в цій країні захисних мурів рідної Церкви, щоб зберегти себе від морального занепаду. На жаль, у ті часи не було ще у цій країні українських церков і своїх рідних пастирів. З цього користали агенти різних віровизнань або сект, які різними принадами обіцянками заганяли наших людей до своєї загороди.

Найбільшу активність у цьому напрямку виявила агентура Російської Православної Церкви, якій всебічно допомагав мільйонами карбованців російський царський уряд, будуючи церкви і присилаючи з Московщини ним оплачуваних священників. Над брамою до цієї загороди видніло спочатку «Русская Православная Мисія», а дещо згодом «Російсько-Американская Митрополія». Притягала наших

людей до церков цієї митрополії дещо більше їм зрозуміла церковно-слов'янська мова у богослужбових відправах. Сумним фактом залишиться, що в мурах цієї митрополії зникли кілька сот тисяч наших людей, яких Москва вирвала на постійно з українського національного організму. Ці наші люди прибули до Америки і Канади майже виключно з західних областей України — Галичини, Буковини, Закарпаття, Лемківщини, Гуцульщини та Пряшівщини.

До речі буде згадати, що на початку ХХ стол. Російсько-Американська митрополія об'єднувала більшість православних парафій у ЗСА. Революційні події в 1917-18 рр. у Росії відірвали Російсько-Американську митрополію від її Церкви-Матері. Довший час у її лоні відбувалася боротьба за її юрисдикційний статус: були періоди, коли вона існувала фактично як незалежна Церква, а були часи, коли за свою Церкву-Матір почала вважати Московську патріархію. Нарешті на початку 1970 років ця митрополія «самоопреділилась»; невелика група священників, на чолі з наймолодшим єпископом Теодосієм (русин з походження), ввійшла у контакт з Московською патріархією. Цей контакт улегшили совет-

ські політичні чинники. Дуже скоро, бо вже в 1970 р., делегація Російсько-Американської митрополії, яку очолював згаданий єпископ Теодосій, одержала з рук Московського патріярха Алексія грамоту про надання патріярхією Російсько-Американській митрополії в ЗСА статусу автокефальної Церкви. Між ін. цей акт і досі не визнаний найстаршими православними патріярхами Сходу — Вселенською Царгородською, Олександрійською, Антіохійською й Єрусалимською, які вважають той акт за неканонічний. Одночасно з одержанням від Московської патріярхії автокефального статусу Російсько-Американська митрополія змінила й свою назву на т. зв. Православна Церква Америки. В поточній «американській» мові цю Церкву звуть «ОСІЕЙ», скорочено від перших літер її офіційної назви — Ортодокс Черч ін Амеріка» (ЗСА).

Дуже скоро виявилось, що нова автокефальна Церква Америки, одержуючи від Москви право на незалежну діяльність назовні, змушена була взяти на себе й певні зобов'язання. На чоло зобов'язань поставлено було обов'язок: довести до включення в організаційну структуру т. зв. Православної Церкви Америки всі інші національні православні Церкви, що існують у ЗСАмерики. Допилювання виконання цього зобов'язання доручено було найбільш сприяючому Москві єпископові Теодосію, якого дуже скоро возведено у сан митрополита.

Митр. Теодосій, з присущим молодій людині запалом, одразу взявся за створення в ЗСА «єдинної церкви». Вже у 1970 р. Владика Митрополита Мстислава відвідали два визначні ієрархи «нової автокефальної», а саме: архієпископ Валер'ян Румунський і бл. п. архієпископ Кас'ян, кожний окремо, намовляючи нашого Вл. Митрополита до «воз'єдинення». Як пам'ятаємо, Владика Мстислав подякував обидвом ієрархам за відвідини й одночасно висловив жаль, що «брати у Христі» намовляють його до зневаження могил мучеників і страдників українських, серед яких були єпископи, тисячі священиків і мільйони по-

божних мирян, що життя своє віддали за віру Христову, Св. Православну Церкву Українську та побожний народ український. Як нам відомо, з таким самим «успіхом» закінчилася місія післанців митр. Теодосія й до інших національних православних Церков у ЗСА. Як виходить, надана Московю «автокефалія» мало кому заімпонувала...

Та советські пляновики працюють звичайно на довшу мету, вміло прикриваючи остаточну ціль, до якої вони стремлять. Тож Москва стримала на деякий час розгін своїх американських соподвижників, муштруючи їх одночасно до допоміжної ролі в акції за опанування майбутнього Вселенського Православного Собору.

Як свого часу ми вже згадували в «УПСлові», Передсоборна Комісія майбутнього Вселенського Православного Собору поставила на першому місці програми того Собору справу правного оформлення національних православних Церков, що постали в різних країнах між першою і другою світовими війнами (особливо після другої), до яких м. ін. належить і Українська Православна Церква. В процесі праці Передсоборної Комісії її члени (представники патріярхій і деяких автокефальних Церков) мали виявити становище своїх Церков до тих проблем, що їх передбачує програма майбутнього Свящ. Вселенського Православного Собору. Дякуючи недискреції Архієпископа Фінляндської Православної Церкви (належить до Царгородської патріярхії, «святкує» й московську) стало скоро відомо, який внесок відносно першого пункту програми Вселенського Собору поставила Московська патріярхія, а саме: у кожній країні повинна існувати тільки одна православна Церква; всі Церкви інших юрисдикцій, у тому і національні, будуть зобов'язані увійти у склад єдиної, в даному випадку американської (Осіей); так зорганізована Церква може одержати статус окремого патріярхату, а її первоієрарх сан патріярха.

Легко добачити, що пропозиція Московської патріярхії має на увазі насамперед Північну Америку, зокре-

ма ЗСА, на терені яких у ХХ стол. постали найбільше різних національних православних Церков, вірні яких походять з теренів, що знаходяться тепер під окупацією СРСР або в орбіті її підлеглих країн з атеїстичним комуністичним режимом, як для прикладу в ЗСА: албанська, болгарська, македонська, румунська, сербська і найбільша серед них грецька. Така сама мозаїка існує і в інших більших країнах, як Австралія, Англія, Канада, Аргентина, Бразилія тощо. Згадані національні православні Церкви живуть у згоді й пошани до інших, крім російської, яка вважає себе за щось вище. Коли ж мова про ЗСА то ще й «просвітительською» цією країною «правдивою» православною вірою. Цей аргумент висувається м. ін. тоді, коли православні росіяни пробують довести вищість своєї Церкви над іншими православними Церквами у ЗСА, передусім грецькою.

Відвага і засоби, з яких користають тепер відпоручники «Осіей», мобілізуючи охочих бути в «єдиній правдивій» православної американській Церкві, особливо ж підкреслювання ними, що Православна Церква Америки — «ОСІЕЙ» є єдиним і найвищим репрезентантом православ'я в цій країні починають викликувати в інших слухне занепокоєння, а то й обурення. З цього приводу цікавою є постанова Собору Єпископів Грецької Архиспархії Північної і Південної Америки до духовенства і вірних з січня ц. р., якою закликається вірних «бути дуже обережними, особливо у теперішній вирішальній добі, щоб не схибити і не занедбати своїх традицій, що їхнім пильним опікуном і сторожем була і є Вселенська Царгородська Патріярхія». На іншому місці у цьому числі подаємо ще один приклад із життя Білоруської Православної Церкви в ЗСА і Канаді.

Очевидно, не залишилася поза увагою Москви, Московської патріярхії й «ОСІЕЙ» Українська Православна Церква, зокрема її митрополія в ЗСА, яка є найбільш активною і творчою частиною УПЦеркви в діаспорі. Явно несприятельське ставлення Москви до окремішності Київської Митрополії в давнину, особливо ж вороже під час від-

родження нашої Церкви в роках 1917-1930 та відновлення її Ієрархії в 1941-43 роках, перейшло у спадку спочатку Російсько-Американській митрополії, а через неї і Православній Церкві Америки (ОСІЕЙ).

Згодом виявлено, що в ЗСА існує кілька «робочих груп Осіей», до завдання яких належить: нав'язувати контакт з молодшими священиками і мирянами інших юрисдикцій та старатися переконати їх у доцільності існування в ЗСА тільки одної православної Церкви, що вже має автокефальний статут, а такою, мовляв, є тільки Православна Церква Америки. Виявлено також, що в околицях Воррен-Шейрон існує й жіноча група ОСІЕЙ, яка влаштовує зустрічі парафіяльних сестрицтв з різних юрисдикцій, на яких священики тієї Церкви пропагують ідею «єдиної церкви», якою, на їх думку, може бути лише Прав. Церква Америки, себто та ж ОСІЕЙ.

Одна з таких груп «воз'єднання» потрапила нав'язати контакт з кількома нашими молодшими священиками, які й довели до «товариської» зустрічі і таких же розмов в одній з наших парафій на сході ЗСА. Довідавшись про цю подію Владика Митрополит висловив тим нашим священикам догану та пригадав усім священикам і проводам церковних організацій, що, згідно зі статутом нашої Церкви, Українську Православну Церкву в ЗСАмерику репрезентує назовні лише і виключно Митрополит Церкви, а не добровольці.

До речі буде додати, що така реакція Владика Митрополита не сподобалася одному мирянинові — членові ексекутиви однієї з наших церковних організацій, який взяв участь у згаданій вище «товариській» зустрічі. Своє невдоволення ця наївна людина виявила започаткуванням судового переслідування Митрополита Церкви, а згодом це переслідування поширилося ще на одного єпископа нашої Церкви. Очевидно, Собор засудив таку самовільну «політику», з наслідків якої може радіти лише і тільки Москва, Московська патріярхія та її дочка — ОСІЕЙ. Тож, будьмо уважні в майбутньому! МСМ

о. протопр. Н. ПЛІЧКОВСЬКИЙ

НАРОДНЯ МОВА В ЦЕРКВІ ХРИСТОВІЙ

Христос покликав до Себе дванадцять учнів-апостолів, яким доручив поширювати і зміцнювати Церкву Свою серед усіх народів. З перших днів покликання Ісус Христос підготував святих апостолів до проповіді Євангелії, запевняючи й потішаючи їх, що: »Коли видаватимуть вас, не журіться, як, або що говорити: тієї години дане буде вам, що маєте говорити, бо не ви промовлятимете, але Дух Отця вашого у вас промовлятиме« (Мт. 10, 19-20).

»Утішитель же, Дух Святий, що Його Отець вишле в ім'я Моє, Той навчить вас усього, й пригадає вам усе, що Я вам говорив« (Ів. 14, 26).

Перед Своїми стражданнями Христос знову говорить апостолам про Святого Духа: »Та Я правду кажу вам: краще для вас, щоб пішов Я, бо як Я не піду, Утішитель не прийде до вас. А коли Я піду, то пошлю вам Його« (Ів. 16, 6-7). І вдруге сказав: »Я ще маю багато сказати вам, та тепер ви не можете знести. А коли прийде Він, Той Дух правди, Він вас попровадить до цілої правди...« (Ів. 16, 12-13).

Перед самим Своїм Вознесінням на небо Христос сказав Своїм ученикам, які були разом із Ним усі на горі Єлеонській: »Тож ідіть і зробіть усі народи Моїми учнями, хрестячи їх у ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа« (Мт. 28, 19).

»І ось Я посилаю на вас обітницю Мого Отця, а ви зостанетесь в місті, аж поки зодягнетесь силою з висоти« (Лк. 24, 49).

Апостоли залишилися в Єрусалимі. Вони щоденно збиралися до спільної молитви. Їх було одинадцять, бо Юда-зрадник повісився. Апостоли обрали дванадцятим апостолом Матфея. (Не змішувати з апостолом Матвієм, бувшим митником, якого покликав сам Христос).

Через десять днів після Вознесіння Господнього Бог Отець зіслав на апо-

столів Духа Святого, які з Його благодаті й дару стали говорити різними мовами.

Зшестя Святого Духа на апостолів було Божественним актом заснування Церкви Христової на землі. Цей великий, містерійний по своїй силі й очевидний по наслідках акт промовисто, без двотолків говорить про волю Божу — проповідувати Євангелією мовами всіх народів, бо для цього й тільки для цього Господь дав апостолам здібність говорити різними мовами.

За часів апостолів проповіді, хрещення, спільні молитви проводилися мовами тих народів, серед яких апостоли проповідували.

Та з часом, коли візантійські імператори почали втручатися в справи керування Церквою Христовою, вони для більшого впливу своєї державної влади змусили Церкву обмежитися до вживання в Богослуженнях лише трьох мов: єврейської, грецької і римської. Таке зарядження обґрунтовувалося на тому факті, що лише цими мовами був напис над головою Ісуса Христа, коли Він висів на хресті: »Ціс Ісус, Цар Іудейський«.

Так людська сваволя постала проти волі Бога, яку яскраво було виявлено даром Святого Духа для апостолів: **Проповідувати різними мовами**. Проте, воля Божа вічно порушима не буває. Всі Божі пляни здійснюються, раніше чи пізніше. Так сталося і з волею Божою — **проповідувати серед кожного народу його рідною мовою**.

У другій половині дев'ятого віку (з роках 862-869) святі брати — Кирило й Мефодій, з благословення візантійського імператора й візантійської (Царгородської) Церкви, переклали книги святого письма мовою слов'янською, правдоподібно старо-болгарською. Після деяких вагань Римська Церква теж визнала слов'янську мову мовою богослужбовою.

У процесі свого розвитку мови слов'янських народів значно стали різнитися між собою і зокрема від мови болгарської, яку люди вже не повністю розуміли. Це змусило передових людей Української Православної Церкви взятися до перекладу Євангелії мовою народною. В «Учительських Євангеліях» (перекладено в 1569 році в Заблудові) так мотивується необхідність перекладу мовою народною: «Язык словенський, через незнайомість і невмілість його многими, став для многих малопотрібний і непожиточний, переложенням zaś його на наш язык простий, руський, якби з мертвих воскресений».

«Учительні Євангелії», як і трохи пізніше перекладене «Перисопницьке Євангеліє» невідомо чи були церковними властями признані й допущені до читання в час Служб Божих, а чи були вони тільки у приватному вжитку. Але вони були початком переломлення муру, який відгородив людей від Божої обітниці — молитися й проповідувати слово Боже рідною мовою кожного народу.

Знову ж і тут Українська Православна Церква була першою, яка впровадила в 1921 році Богослуження своєю українською мовою.

І скільки ж було насмішок над творцями УАПЦеркви за це навернення на шлях Божих заповітів?! І які огидно-брутальні були насмішки над нашою українською мовою в богослуженнях!!! І ті насмішки часто виходили з уст священослужителів Московської Церкви. Але, пройшли не повних шістдесят років, як не лише Царгородська Православна, але згодом і Римська Католицька Церкви визнали право за кожним народом молитися своєю рідною мовою. Плян Божий, виявлений в час Зішестя Святого Духа на апостолів переміг. Як за апостольських часів, з благодаті й дару Святого Духа, серед усіх народів, усіма мовами проповідується й прославляється ім'я Отця, і Синя, і Святого Духа. Найбільша заслуга в цьому Української Православної Церкви, закладеної святим Володимиром, великим князем Київським у 988 році й оновленої Великим Митрополитом Василем Липківським.

Тоня ШАЛАПАН

О, ГОСПОДИ, ПОДАЙ

Тим, що літають, міцні крила,
Проти хвиль бурхливих —
Плавцям зміцни вітрила,
І захисти від пригод жакливих.

Сліпим відкрій очі,
Заблуканим вкажи дорогу —
Заплаканим подай спокій уночі,
Вдову потіш убогу.

Тим, що перебувають у муках,
Злагідни їх терпіння спокоєм —
Слабим подай міць у руках
Спраглих напій тривким напоєм.

Мені? О, Господи повір!
Нічого, крім натхнення —
Щоб виливати на папір,
Прощу благословення.

Україні подай вільність,
Синів верни домів —
Посій щедро єдність,
Щоб як інші, народ наш жив.

Митрополит ІЛАРІОН

КНЯЗЬ ВОЛОДИМИР ПРИЙНЯВ ПРАВОСЛАВ'Я, А НЕ КАТОЛИЦТВО

(Продовження)

XIII

Християнство серед слов'янських народів на перших порах ширилося виключно в грецькому обряді. Чехи й поляки на початку, в IX віці, прийняли християнство від греків, Служби Божі служили по-грецькому обряді й по слов'янських книжках (переклад св. братів Кирила й Методія та їх учнів) — усі вони були Православної віри. І тільки пізніше латинська навала знищила в цих країнах працю св. братів, вивела слов'янське Богослуження, й на місце його завела обряд латинський, з латинською богослужбовою мовою. Це була найтрагічніша подія всієї історії слов'янського життя. Доки всі слов'яни були однієї грецької віри, доти вони почували себе чи могли почувати одним спільним народом. Ця спільність віри, коли б була задержалась, пізніш оберегла б слов'янський народ від тієї гіркої долі, яку він зазнав. Але спільнота ця занадто муляла очі ворогам слов'янства, — це були головні латинники-німці, споконвічні гнобителі слов'янського світу, — і вони завзялися розбити цю слов'янську релігійну єдність, — і швидко відірвали Чехію та Польщу від грецького обряду й міцно прив'язали їх до Риму. З того часу не стало навіть видимої єдності в слов'янському світі; з того часу Рим навіки забив собі памороки нехристиянською ідеєю: при допомозі Польщі златинчити Схід, ніби він справді не християнський... Бувши не в стані виконати цього заміру, Рим обмежився поки що бодай тим, що пізніш польськими руками відірвав хоч частину українського народу від праматерного кореня (унія)... »На знищення Русі!«...

І не дивлячись на все це, латинські (й польські та уніятські) пись-

менники дуже часто твердять, ніби християнство в Україні розпочали латинські місіонери, посланці Папи, і що ніби українці пізніш відпали від послуху Папі та прийняли собі грецьку ієрархію.

Але твердження це не має під собою жодних правдивих наукових підстав. По-перше, наші українські джерела ніде ані одним словом нічого про це не говорять; коли б справді папські посланці на вернули були Україну до християнства, про це наші джерела такі заховали б якусь вістку, бодай найменшу. Приймати нам латинство не було тоді найменших підстав, — як ми бачили, сусіди латинники не були сильні, й тому політично й економічно Папа мало чим допоміг би нам. Інша справа греки: Греція-Візантія була тоді могутня держава, з найбільшою в Європі культурою; релігійно поєднатися з такою Грецією було нам безумовно дуже вигідно в усіх відношеннях. Так само вигідно було й грекам приєднати нас до своєї віри, — ставши греко-православною.

По-друге, нема й латинських правдивих джерел про охрещення українського народу посланцями Папи. Ті джерела, які про це говорять, зовсім неправдиві та легендарні.

Так, західні латинські літописи подають, ніби року 959 княгиня Ольга посилала на Захід до короля німецького Оттона I якесь посольство. Ці літописці розказують, ніби Олена (так звалася Ольга по охрещенні) просила собі єпископа та священників. Оттон аж через три роки, в 961 році вислав в Україну єпископа Адальберта, але виявилось, що посольство Ольжине приходило »лживо« як скаржиться західній літописець, бо 962 року »вернувся назад єп. Адальберт, бо не мав успіху в тім, за чим

його послано, бо бачив працю свою зайвою; як вертався він, деяких товаришів його вбито, а сам він на силу втік». Чого приходило до царя Оттона це посольство, — докладно не відомо нам; наш літописець про це ані пари з уст. Літопис Гільдесгеймський (кінця X віку) розповідає про це так: »Прийшли до короля Оттона послы Руського народу й просили його, щоб він послав до них одного зі своїх єпископів, який показав би їм дорогу правдиву, і говорили, що хочять покинути своє язичтво й прийняти християнську віру. Король послушався, і послав до них єпископа католицької віри Адельберта, але вони, як показав кінець справи, в ньому набрежали».

Отож, як бачимо, західні літописи говорять, ніби Ольга посилала до Оттона просити собі єпископа. На цій основі католицькі письменники твердять, ніби Ольгу охрестили католики. Але на це нема жодних підстав, бо Ольга тоді була вже безумовно охрещена. Треба думати, що Ольга може й посилала до Оттона посольство в дипломатичній справі, а Оттон відомий, як насадник насиллям християнства серед слов'ян, хотів скористати з випадку, і проти бажання Ольги настирливо послав таки в Україну свого неспрошеного єпископа; але єпископ цей, як розказують літописи, змушений був утікати з України, нічого не зробивши. Де ж тут охрещення Ольги в католицтво?

Мало того, — коли єпископ Адальберт повернувся 962 року в Німеччину до Оттона I, той радісно прийняв його і нагородив високим званням: капеляна свого двору. За що нагородив, коли церковна місія Адальберта соромно провалилася? Ясно, що нагородив за виконання місії дипломатичної, а місії церковної взагалі не було, — її додав сам католик-літописець.

Така сама невірна байка й про те, ніби князь Володимир прийняв католицтво.

Італійський чернець Петро Даміані (Petrus Damian), пізніше кардинал, що помер у 1017 році, розповідає, ніби Україну охрестив латинський єпископ Брун чи Бруно, в чернецтві Боніфатій. Петро Даміані оповідає,

ніби Бруно пішов до язичників (але не говорить яких) і ревно проповідував їм християнство, бажаючи мучеництва, але ті його не займали. Пішов тоді Бруно до українського князя (Ad rerum Russorum) і начав йому гаряче проповідувати. Бруно був босий, зодягнений в лахміття. Князь думав, що Бруно бажає собі заробити на бідність, а тому запропонував йому щедрі дарунки, якщо він перестане плести нісенітниці. Тоді Бруно перодягся в єпископські ризи й знову прийшов у княжий двірець. Князь наказав запалити два вогнища, так, що огні їх сходилися, і запропонував Брунові пройти поміж ними, — коли вийде з огню здоровий, то князь з боярами обіцяв охреститися. Бруно на це погодився. Зо всіх сторін окропив він огонь святою водою, поклавши, сміло пішов в огненне море, й вийшов звідти зовсім здоровий, — не зайнялося навіть волосся на його голові... По цім чуді український князь з народом охрестилися в озері, бо народу було багато. У князя був брат; прийшов і до нього Бруно й уговорював охреститися, але той наказав зняти Брунові голову. Коли єпископа скатували, то цей брат зараз же осліп, а всі присутні поставали правцем. Прийшов тоді князь, помолвився за всіх грішних, — і брат і присутні видужали, й зараз охрестилися... Ось така Даміанова байка про охрещення українського народу латинським єпископом. Як бачимо, вона повна несотворених речей; і коли ми хочемо критикувати легенди власних істориків XI віку, чому мусимо вірити чужим небилицям.

Але маємо такий переконливий доказ, що італієць Петро Даміані, який написав життя Бруна, прикрашував це життя різними додатками, як то пізніше робили й інші письменники, складаючи подібні життєписи. Товариш Бруна по школі, його родич Тітмар, єпископ Мерзебурський, у своїй хроніці розказує про охрещення українського народу й про місіонерську працю Бруна. Розказуючи про наше охрещення, Тітмар ані одним слівцем не згадує про Бруна й говорить просто, що український народ охрестився від греків. Цей таки історик каже,

що Бруно взагалі почав навчати вже тоді, коли Україна була охрещена від греків.

До нашого часу зберігся лист цього самого Бруна до короля Генріха. З листа видно, що Бруно справді був в Україні, — але вже по наших охрещенні (дивись у рр. 1006-1007) і він сам ані одним словом не згадує про те, ніби він проповідував слово Боже українському народові. В Україні він був випадком, вертаючись від печенігів, де дійсно проповідував; він завітав до князя Володимира й гостив у нього цілий місяць. Звичайно, цілком можливо, що Папа таки прислав своїх людей в Україну, бажаючи спокусити на латинство. Так, в однім з літописів, в т. зв. Никоновім, читаємо, що під кінець життя князя Ярополка приходили до нього послы з Риму

від Папи певне для того, щоб нахилити його на християнство. А під 988 роком у тім же літописі читаємо, що приходили папські послы й до Володимира, й принесли йому мощі святих (Климентя), в тому часі Володимир був у Корсуні, і послы нахиляли князя прийняти християнство від Папи, а не від греків, але Володимир на це не погодився.

Отже, немає жодних найменших підстав говорити, ніби Володимир прийняв християнство від Папи, а не від Греції; легенду цю підтримують виключно з політичних міркувань, бо наукових доказів на це нема. Уся українська історія, уся українська культура найміцніше пов'язані тільки з православ'ям, а не з католицизмом.

(Далі буде)

»ТЕ ЩО НЕ ПОВИННО Б СТАТИСЯ...«

11 грудня 1980 року опубліковано в «Народній Волі» статтю «Те що не повинно б статися» з «Української Православної Інформації», Савт Бавнд Брук. Згадану статтю опублікувала майже вся українська преса, у зв'язку з оригінальним у ній підходом до справи XIII Конгресу та рядом критичних зауваг і конструктивних пропозицій.

У статті, пригадаємо читачам, було убоління над розбиттям громади, була мова про занепад нашої батьківщини внаслідок незгоди, була мова про братовбивства і братозневаження і про те, що «далекойдуча байдужість наших людей до активної участі в громадському житті влгшує різним темним силам руйнувати українську громаду з середини».

»Чи ж і в чому є ще рятунок? — поставлено запит у статті і в продовженні дано таку відповідь»: Отож і насамперед — у самоочищенні і самоудосконаленні кожного з нас та в офірній і дисциплінованій праці для добра всієї української громади в світі, а не на користь тільки однієї якоїсь партії чи середовища. З черги — чес-

на і нелукава комуляція сил і засобів та співпраця з тими усіма, хто прагне щирої співдії у кожній галузі національного життя. Коротко кажучи, — життєво необхідна негайна мобілізація найкращих прикмет української душі та виявлення її на всенародному здвизі вільних українців».

Пройнята глибокою тривогою за долю нашої спільноти і сповнена патріотичних закликів і пропозицій згадана стаття з кіл Української Православної Церкви була сприйнята українською громадою з пошаною і вдовolenням. Але трапився один прикрий інцидент, виникла на цю статтю одна реакція в таких формах, тим більше, що при цьому зачеплено і УБСоюз. Справа в тому, що в статті висловлено було жаль, що Українська Православна Церква не могла бути репрезентована на Конгресі так, як УКЦерква через свою організацію СУК »Провидіння». »Такою установою, — сказано в статті, — у православних було також асекураційна »Українська Народна Поміч», яку »певні кола», а вірніше темні круги і сили вивозили з обіймів Української Правос-

славної Церкви та, не перебираючи засобами, включили її в систему т. зв. «Визвольного Фронту», отого самого «Фронту», який визволив і взяв тепер у свої обійми УККА».

У реакції на це ствердження, в органи УНПомочі «Українське Народне Слово» з 22 січня появилася стаття за підписом «Член УНПомочі з 1950 року», в якій автор твердив, що «хоч стаття не підписана, але, без сумніву, її автором є Владика Митрополит Мстислав», та зразу накинувся на Первоієрарха УПЦеркви такими словами: «Митрополит Мстислав активно вплив в групі партійні міжусобиці», його стаття повна «інсинуацій, злоби і ненависти до свого брата», він, «хоч є Первоієрархом Церкви, послуговується грубою неправдою», він «в своїх діях керується не інтересами УПЦеркви, а симпатіями або ідкою злобою до деяких українських партій і середовищ».

Далі зроблено закид, що «Архиєпископ Мстислав ставив свою орієнтацію на Український Робітничий Союз, бо там гуртувалися його політичні однодумці», а завершив автор цю серію зневаг, пригадкою, що в УНПомочі на 5 членів Екзекутиви аж 4 православні, «включно — цитуємо — з головним передсідником, який пережив 20 років жажливої підсоветської дійсності: розкуркулювання, ліквідації «жулака» як клясового ворога, тіні пухлих голодних людей, трупи мертвих, зарослі села бурянами, руйнування українських церков. У той же час, як автор напастливої статті сидів спокійно у Варшаві і їв польську булку з маслом».

Таке писання про Первоієрарха УПЦеркви, якщо воно виходить з-під пера якогось члена УНП з 1950 року, можна б потрактувати ще як поганий особистий вибрик, але яке здивування викликає факт, що вся ота стаття появилася в органі УНПомочі з 5 лютого 1981 року оформлена вже як «Заява Головної Екзекутиви Української Народної Помочі!» Єдине, що

пропущено в ній, це про «польську булку з маслом».

Нема потреби доказувати безпідставність закидів і обвинувачень проти Владики Мстислава щодо його якогось партійного вплутання, бо на протязі десятиліть стояв Владика понад партіями, змагаючи своїм авторитетом втримати мир і єдність у громаді, наприклад, на ІІ СКВУ. Дивовижним треба назвати закид, що Архiepіскоп Мстислав втримував зв'язки з УБСюзом, «бо там гуртувалися його політичні однодумці», коли це були тільки ділові взаємини Владики з організацією, яка теж може сказати, що на 8 членів Екзекутиви має 6 православних і яка підтримала православні громади не десятками а сотнями тисяч доларів позичок на будову Божих храмів, починаючи від Церкви-Пам'ятника по черз ряд церков у ЗСА і в Канаді аж до великого комплексу Культурного Осередку.

А вже рішучо треба висловити застереження проти того, щоб в офіційному документі української братської організації вживано таких зневажливих висловів про Первоієрарха УПЦеркви, про людину, яка вклала стільки труду в організування УПЦеркви в часі другої світової війни і на скитальщині, яка розбудувала і зміцнила цю Церкву в діаспорі та піднесла незвичайно її значення і впливи, людину великої творчої візії і розмаху, яка створила в Бавнд Бруку Український Пантеон і справжній духовний Центр Українського Православ'я, людину, яка втішається в громаді величезним авторитетом і пошаною. Заклик Екзекутиви УНПомочі до Собору Єпископів, Консисторії і Ліги Української Православної Молоді «докласти всіх зусиль» у виступах проти Блаженнішого Митрополита — це грубе втручання світських чинників у справи Церкви і намагання сіяти роздор навіть на церковному полі. Виступ Екзекутиви УНПомочі проти Митрополита — це саме «те, що не повинно б статися».

«ДЕ ПОМИРАЄ РЕЛІГІЯ — ТАМ НАРОДЖУЄТЬСЯ ЗЛО, ТАМ ТОРЖЕСТВУЄ НЕПРАВДА»

На Захід продістався новий документ українського релігійного самвидаву, писаний українською мовою. В документі автор порушує питання моралі, релігії, церкви, переслідування вірних.

Автор документу — Микола Ігнатенко, народжений в 1935 р. в Каневі, український робітник. Докладніших даних про нього немає.

На відміну від багатьох релігійної самвидавної літератури, що поширюється на Україні і написана російською мовою, цей документ написаний українською розмовною мовою. Незважаючи на постійні переслідування релігії, майже всі офіційні і неофіційні церкви є засобом русифікації в Україні і в інших республіках СРСР.

Нижче подасмо уривки зі звернення М. Ігнатенка. Задержуючи напис автора, який є додатковим свідченням про мовні проблеми, які існують в Україні.

«... Тепер конкретно. Я робітник, освіта 8 кл., 1935 р. народження, українець, Православний. Хочу коротко висловити свою думку по поводу 52 статті нової конституції, де говориться за свободу совісті.

Якщо я правильно Вас зрозумів, то Ваше відношення до Православ'я те ж саме, що й раніше. Зрештою, це й природньо і закономірно, по причині дуже простій...

Як відомо, наша Церква Вашою гуманністю «зв'язана і повалена». Всьому світу відоме народне прислів'я що «лежачого не б'ють». А Ви і «повалену і зв'язану» Церкву унижаєте і б'єте, та ще й грабите. Треба повністю загубити людський сором і совість людську, щоб так робить. Як низько і гадко брать наші гроші з церковного фонду, та ще й плювати у душу цьому ж народу! Для цього треба втратити ознаки людини. Але... уви... поганому виду немає стиду... Але упившись тимчасовим успіхом і «оп'янівши» від цього Ви забули віч-

ну істину, що: на все є свій час і всьому є своя міра, і День Розплати — буде! Я так і не можу зрозуміти — чим же провинилась перед Вами Церква, що ж Вам винен і не віддав Бог, чому поганому повчас Релігія? Поясніть мені. А якщо наша Церква не хороша, так чому ж Ви у неї віднімаєте наші гроші у різні фонди? Я, наприклад, з рук не хорошої людини не хочу брать нічого. Невже Ви в силах доказати, що Бога нема? А якщо не в силах, так чому ж проти Його так повстають? Зрештою, існування Бога, як Творця і Законодателя, вченими, які стоять на вершині сучасних наукових знань, можна сказати — доказано науково експериментально. І взагалі генії Науки і вожді людських думок Бога признали і в своїх безсмертних працях це доказали. Невже поганому навчас Релігія?

І так, січас ера атеїзму... торжество її моралі... Так, Релігія завмирає... Церква хворіє... Але який цього результат? Народ нравствено розложився, потопав в п'янстві і розвраті, зникла повага, появились ненависть і сварки, вільно розгулюють грубість і дика лайка, народились неправди і обмани, темніє патріотизм, оживають і інші мерзенні пороки: лінивість, користолюбство, егоїзм, дисципліна падає...

Молодь втрачає ознаки людські, а молодь — це ж майбутнє «лице нашої країни». Не тяжко уявити, що то буде за суспільство, коли ним буде керувати оця лінива, розпущена, преступна, але Вами восхвалена, молодь!

Де помирає Релігія — там народжується зло, там торжествує неправда.

У свій час ви зійдете з світової арени, і чим же вас потомки згадають? Лише тільки прокляттям тому, що «відняли» у них Бога, залишили для них розпусту і дезорганізованість... Як відомо і історією доказано, що перед тим коли має прийти політич-

ний крах будь-якої країни, то спочатку приходить морально-нравственный крах. Наша Церква стоїть на варті морально-правних устоїв, значить, і на варті міцності нашої країни. Так за що ж попірає нашу Церкву? Кому ж це вигідно? Зрозуміло, що тільки ворогам нашої країни і рвотним подонкам, так як наша мораль засуджує іменем Бога різні пороки, без яких рвотні подонки жити не можуть.

Без віри в Бога ніяка фізична сила не впроможі довгий період часу підтримувати суспільний порядок і стримувати людські.

І тому необхідність Релігії для суспільного порядку признавалась у всі епохи всіма великими законодавцями, політичними особами, даже ворогами Релігії... Січас на сторінках преси часто появляються статті під стандартними заголовками «Схвалюємо одноголосно» і т. д. і йде серія слів, якими підтримується проект нової конституції. До цього опортунізму ми вже привикли. У свій час «схвалювали одноголосно» різні проекти тирана Сталіна, а потім, по вказівці зверху, ті ж самі люди «одноголосно» його гудили. Аналогічно було і з горезвісним Хрущовим. Кожне його слово, даже саме дурацьке, «схвалювали одноголосно», кожен його крок, даже самий преступний, «одноголосно підтримували», це зрозуміло, що по вказівці зверху, а потім «одноголосно», правда мовчки, кинули його за борт життя і ніхто тепер його і не згада,

бо й нема за що. Тепер апофеози складають новим... але, уви... минуле ругається за майбутнє. Така вже «достойна» доля тих, хто повстає проти Церкви і Бога!

Я, як робітник і громадянин Радянського Союзу, вимагаю, щоб по відношенню до моєї Релігії, Церкви і Бога Ви ставились по законах правди.

Ще хочу у Вас запитати чому рада по справах Релігії при Раді М. СРСР мовчить, коли я до неї звертаюсь? Невже там такі слабі люди, що не в силах зрозуміти, що своєю мовчанкою, вони підривають, і так уже розшатаний свій авторитет та крім того ще й озлобляють. А пишуть вони дуже миролюбиво... Так, лицемірить навчилися добре.

Якщо я не прав, так докажіть мені про це. А чого ж трусливо мовчать? Адже своєю мовчанкою вони зайвий раз доказують свою слабкість і не правоту.

Ще хочу сказати: Істинний патріотизм проявляє той, хто бориться проти пороків народу свого і гадкий і мерзений той, хто прикриває пороки народу свого.

Як низько і гадко брать наші гроші з церковного фонду, та ще й плювати у душі цьому ж народу! Для цього треба втратити ознаки людини...»

12-13/VI — 77 р.

Ігнатенко Микола Ст.

Україна, Черкаська обл., м. Канів, вул. Підстінок 45.

ІЗ ЛИСТА З ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНИ

«...З Волині пишуть, що народ держиться віри і церкви. Церкви відновляють і прикрашують, заводять електричне освітлення. Священники служать по слов'янському, а хори співають по-українському, як це було ще перед другою світовою війною. Все залежить від людей та проводу, який очолює церковну громаду-парафію. Моліться і далі за всіх нас, що у чорній неволі перебуваємо. Наяв-

ність нашої рідної Церкви у вільному світі дає і нам-підневільним силу домогатися права на вільне визнавання Христа-Визволителя. Молімося разом, щоб одними устами й одним серцем, Господь подав нам єдності та взаємної любови в праці для Церкви Христової і народа, з якого ми вийшли. З глибокою пошаною і любов'ю, Ваш брат у Христі **Сергій Н.** 4 червня 1981 р. Чехо-Словацчина».

о. прот. А. ТЕТАРЕНКО

НОВИЙ НАУКОВИЙ ЗДОБУТОК

У червні 1981 року академічні кадри української діаспори збагатилися новою силою, а скарбниця української духовної культури — вкладом свіжої богословської мислі. Це явище гідне відзначення.

о. прот. С. Ярмусь

От. прот. Степан Ярмусь — священик Української Православної Церкви в Канаді й професор Пастирського богослов'я, в Колегії Св. Андрея в Вінніпегу, успішно закінчив докторські студії і 13 червня ц. р. отримав науковий ступінь доктора душпастирства.

Наш новий науковець (народжений 25 травня 1925 р. в Лідихові на Волині) став на шлях вищої освіти 1960 року, поступивши на богословські студії в Колегії Св. Андрея в Вінніпегу, які закінчив 1962 р. 1971 року він записався на гуманістичні студії в Манітобському університеті, які закінчив 1974 р. й отримав ступінь бакалавра гуманістики (B.A.). Того ж року, написавши бакалавратську тезу, Богословський факультет Колегії Св. Андрея надав йому ступінь бакалавра богослов'я (B.D.). Восени 1974 року о. прот. С. Ярмусь записався на магістерські студії в Міжконфесійному Пасторальному Інституті при Він-

ніпегському університеті; там він пройшов клінічний душпастирський вишкіл і, написавши тезу на тему у травні 1977 р. отримав ступінь магістра теології (STM). Ця теза була написана на основі аналізу опиту студентів богослов'я, що не прийняли священничих свячень, а пішли в інші професії.

В роках 1977-78 о. mgr С. Ярмусь працював над упорядкуванням першої збірки творів українського філософа Памфіла Юркевича, яку за його редакцією видала Колегія Св. Андрея 1979 р. За це видання він удостоївся членства в Канадській філософській асоціації.

Влітку 1978 р. о. С. Ярмусь почав докторські студії в Сан-Франциській Теологічній Семінарії в Аан-Ансельмо, Калфорнія, які закінчив навесні ц. р. Програма його докторських студій гідна ближчого ознайомлення.

Сан-Франциська Теологічна Семінарія належить до Пресвітеріянської Церкви в ЗСА. Вона є членом Спільки 9 Богословських шкіл, з яких 4 — римо-католицькі школи, а 5 належать до різних протестантських віроісповідань. Увесь професорський персонал Спільки складається з 215 осіб, у число яких цього року запрошено 2 православних богословів: один з грецької архидієцезії, один з Американської Православної Церкви. Завдяки своєму збірному характерові, ця Спілька Богословських шкіл уможливило широку наукову й професійну спеціалізацію.

Сан-Франциська Семінарія присвячується вишколові спеціалізованого професійного душпастирства. Вона має різні відділи програм, на які приймається кандидатів на рекомендацію шести добірних поручителів. Усім кандидатам гарантується віроісповідна свобода, а також їх заохочується вносити в програму праці свою специфічну віроісповідну контрибуцію.

Тому, що о. прот. С. Ярмусь пра-

цює на становищі професора Колегії Св. Андрея, він мав можливість зосередити свої докторські студії на спеціалізацію в пасторальній педагогіці.

Але тому, що він уже довгий час займався розробленням принципів пастирської антропології, — ця проблема стала центральною у його докторській праці. Вона була розроблена під назвою «Доля людини й душпастирство в православній богословській освіті: Перші кроки до усвідомлення Пастирської антропології».

Основи пастирської антропології автор виводить із констатованої дегуманізації людини, що є чи не найбільшою проблемою нашого часу. Цю дегуманізацію породили процеси, які іронічно змагали до звільнення людини від рабства та різної соціальної несправедливості.

Автор дисертації стверджує, що процеси, які доводять до обоження колективу, — доводять і до позбавлення особної людини її людського образу та людської гідності. Такими були розвинені в минулому столітті народництво, а в сучасному — фашизм, комунізм і різний колективізм. От. прот. С. Ярмусь стверджує й на світлює все це в першій частині своєї праці. Друга частина присвячена на світленню української національної вдачі, деякі властивості якої автор визнає природними вимогами української людини, отже — її істотними потребами. Третя частина дисертації присвячена оглядові православної антропології, яка стверджує, що основні складники людської природи — тіло, душа і дух становлять її істотну

одність і через те кожен з тих складників має свої специфічні потреби, від задоволення яких залежить добробут даної людської істоти. Це потреби фізіогенічного, психогенічного, духово-інтелектуального та етносоціологічного характеру. Зanedбан-ня будь-якої з тих потреб зубожує життя людини, шкодить її богоподібності, а то й зовсім дегуманізує її.

Четверта частина дисертації присвячена оглядові православної літератури на тему пастирського богослов'я та програм навчання пастирського богослов'я у вісьмох православних духовних школах існуючих у Північній Америці. На основі цього огляду робиться твердження, що не всі названі аспекти основних потреб людської природи стають предметом богословської, а в тім і пастирської уваги, отже вони залишаються прооченими й занедбанними. Згідно з переконанням автора, цю ділянку може поправити пастирська антропологія, що є богословською дисципліною, присвяченою збудженню пастирської свідомості відносно повного об'єму людського життя та його специфічних потреб. Для покриття цієї ділянки пастирського виховання пропонується детально розроблений курс пастирської антропології з її методологією навчання та основними джерелами.

Праця о. д-ра С. Ярмуса викликала дуже добру наукову критику. Вітаємо його з цим високим досягненням та з новим вкладом у скарбницю української духовної культури і бажаємо успіхів у дальшій праці.

Генеральне Церковне Управління УАПЦ у Великій Британії, редакція «Відомостей» та всі вірні сердечно вітають о. прот. Степана Ярмуса з одержанням наукового звання доктора душпастирства та бажають йому доброго здоров'я, сил і витривалості в його душпастирській праці на прославу Бога й нашої рідної Церкви, а теж і в його науковій праці як професорові пастирського богослов'я в Колегії Св. Андрея у Вінніпегу.

Многих і благих літ Вам Отче докторе!

За ГЦУуправління УАПЦ у Великій Британії:

о. протопресвітер Сильвестер Богатирець
Голова й Адміністратор

З ПОБУТУ МИТРОПОЛИТА МСТИСЛАВА У ШВАЙЦАРІЇ

На початку квітня перебував у Женеві в Швейцарії Блажен. Митрополит Мстислав. При цій нагоді Владика відвідав Представництво Вселенської Православної Патріархії в Шамбессі к. Женеві, а 9 квітня відбув там довшу конференцію з генеральним секретарем Передсоборної Комісії Вселенського Православного Собору ВПреосящ. Митрополитом Дамаскіносом. Супроводив Владика Митрополита член Вищого Церковного Управління УАПЦеркви д-р Аркадій Жуковський, він же професор державного Інституту східних мов і цивілізації при Сорбоні в Парижі.

До головних проблем, що були порушені під час цієї конференції, належали: 1. Інфільтрація Московської патріархії по-через Православну Церкву Америки в життя національних православних Церков на північно-американському терені; 2. 1000-ліття хрещення Русі-України та роля Вселенської Царгородської Патріархії й України в поширенні християнства на Сході Європи, та 3. Ці Всеpravославна Конференція для розгляду сучасного

стану підготовки до Великого і Священного Собору Вселенської Православної Церкви. Ця Конференція має відбутися в недалекому часі в Осередку Вселенської Царгородської Патріархії у Женеві.

Конференція митрополитів Мстислава і Дамаскіноса відбулася в діловій і надзвичайно сердечній атмосфері, джерелом якої є майже 10-літній безпосередній особистий контакт обох владик. Дякуючи нашому Владичі Митрополитові за дуже цінні інформації про життя і турботи православних національних Церков у вільному світі та про життя і потреби Української Православної Церкви в діаспорі, Владика Дамаскінос дарував Владичі Мстиславові свою доповідь на згадану вище Всеpravославну Конференцію, яка то доповідь охоплює всі дотеперішні етапи праці для відбуття Вселенського Православного Собору. Ця доповідь буде надрукована в обох виданнях «Українського Прав. Слова», після перекладу її з французької мови на українську й англійську.

ВЛАДИКА МИТРОПОЛИТ МСТИСЛАВ ВІДВІДАВ МИТРОПОЛИТА УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Віддячуючись Митрополитові Української Католицької Церкви Владичі Степанові за його відвідини Оселі Св. Ап. Андрія в Бавнд Бруку 23 березня ц. р., Блажен. Митрополит Мстислав відвідав 17 червня ВПреосященішого Владика Митрополита Степана в його резиденції у Філядельфії. Супроводили нашого Владика Митрополита голова Консистоії о. протопресвітер С. Біляк і ректор Семінарії о. прот. Ф. Істочин. Зустріч і розмови Владик започатковано молитвою у катедральному соборі Пресвятої Діви Марії Поклонившись св. престолові,

Владики обмінялись традиційним привітанням »Христос серед нас!« та взаємним поцілунком любови у Христі. Владика Митрополит Степан звернувся до Владики Митрополита Мстислава з довшим привітальним словом, на яке Владика Мстислав відповів сердечною подякою за тепле привітання та за вияв християнської любови і національної солідарности.

Про цю зустріч подав ширше 18 червня катол. щоденник »Америка«, ілюструючи це повідомлення гарно виконаними світлинами.

Любов ДРАЖНЕВСЬКА

НОВА КНИГА ПИСАНОЇ СПАДЩИНИ СИМОНА ПЕТЛЮРИ

Не перебільшу сказавши, що з друку щойно вийшла книга історичного значення: **«Симон Петлюра. Статті, листи, документи»**, том II. Видали її Українська Вільна Академія Наук у ЗСА і Бібліотека ім. Симона Петлюри в Парижі. Книжка ілюстрована, має 628 сторінок, містить індекс.

Ця книга не возвеличує Симона Петлюру, не забронзовує. З її сторінок він говорить своїми власними словами, що збереглись у його писаннях.

Сподіваюсь відгуків рецензентів та читачів на цю книгу, а тепер, як член її редколегії, напишу про матеріяли, що вона містить; як секретар видавничого комітету, дещо згадаю про видавничі справи.

Трохи історії. 1956 року вийшла книга **«Симон Петлюра. Статті, листи, документи»**, до редколегії її входили: Л. Дражевська, Н. Лівницька-Холодна, Л. Чикаленко, М. Шлемкевич і П. Шпірук. Книга містила всі листи С. Петлюри, що їх у той час поштаило зібрати, і відозви, накази та розпорядження з підписом С. Петлюри. Вибір статей С. Петлюри був спрямований на те, щоб дати зразки всіх жанрів, по можливості з усіх періодичних видань різного рівня і призначення, в яких він працював. Книгу видали спільно Центральний Комітет Вшанування Пам'яті Симона Петлюри в Америці і УВАН у ЗСА. До видавничого комітету входили А. Валійський, М. Ветухів і К. Паньківський. Їх уже нема в живих.

Книга 1956 року не була позначена як **«Том І»**, хоч у передмові висловлено надію про дальше видання писаної спадщини С. Петлюри (на маргінесі згадаю, що ця книга є на складі УВАН у ЗСА і її можна придбати за 12 американських доларів).

На початку 1975 року Бібліотека ім. С. Петлюри в Парижі порушила

питання про видання збірника, в який входили б неопубліковані листи С. Петлюри, які після 1956 року надійшли до Бібліотеки. Бібліотека звернулась до УВАН у ЗСА з проханням співпраці у виданні книги. У травні 1975 р. вирішено спільно видати книгу, що складалась би виключно з писань Симона Петлюри. До редколегії увійшли: Т. Гунчак, Л. Дражевська, П. Йосипишин, Н. Лівницька-Холодна і С. Ріпецький. Зразу ж почалась редакційна робота і розшуки матеріялів для книги. В січні 1977 р. Митрополит Мстислав погодився очолити видавничий комітет, що мав забезпечити кошти видання.

Редколегія вирішила вмістити всі наявні недруковані листи С. Петлюри, більшість яких зібрала Бібліотека, а також опубліковані листи, які не ввійшли до книги, виданої 1956 року. Розмір книги не дозволив вмістити всі статті С. Петлюри, що були в розпорядженні редколегії.

Щоб повніше висвітлити певні етапи журналістичної праці і ідейного розвитку С. Петлюри, редколегія сконцентрувалась на виборі його статей з певних пресових органів. Хронологічно ці статті групуються так:

1. Поміщено всі статті С. Петлюри, що були в розпорядженні редколегії (за винятком друкованих у Томі І), публіковані в органі УСДРП **«Слово»**, 1907-1909 рр., редакція якого, за висловом С. Петлюри, взялась **«боронити інтереси пролетарських та трудящих українських мас»**.

2. В перекладі на українську мову поміщено майже всі статті з журналу **«Украинская Жизнь»**, рр. 1912-1915. Писані напередодні Революції, статті С. Петлюри відбивають його погляди на різні сторони українського життя. Листи С. Петлюри до Д. Донцова показують його редакційну

політику в «Украинской Жизни» та умови, в яких він працював.

3. Статті з «Табору» і «Трибуни України», рр. 1922-23 характеризують С. Петлюру в перші роки еміграції, його прагнення дальшої боротьби.

4. Статті, друковані в «Тризубі», рр. 1925-26, показують Петлюру як політичного мислителя, державного мужа, публіциста, що систематично давав оцінку подій в Україні і накреслював завдання еміграції.

Також вибрані статті С. Петлюри з кількох пресових органів, рр. 1905-1907, і три статті в перекладі на українську мову з російського журналу «Голос Минувшего». Передмова до українського перекладу п'єси Є. Чірікова «Євреї», 1907, свідчить про ставлення С. Петлюри до євреїв (С. Петлюра вживав слів і «євреї», і «жиди»).

Книга літературної спадщини С. Петлюри потрібна кожному, кого цікавить новітня історія України, хто хоче пізнати людину, що очолювала боротьбу українського народу за незалежність України як голова Директорії Української Народньої Республіки і Головний Отаман її військ.

В молоді роки С. Петлюра був революціонером (від 1900 року членом Революційної Української Партії, пізніше перетвореної на УСДРП), його світогляд яскраво відбитий у статтях 1905-1909 років. Від початку своєї журналістичної діяльності С. Петлюра був чинником українського відродження і про це говорять його статті.

Відозви, накази, листи С. Петлюри з років 1917-1920 передають атмосферу української боротьби і свід-

чать про С. Петлюру, як будівника українського війська і держави.

В статтях, написаних у роки еміграції (1921-26), С. Петлюра оцінює становище в Україні, накреслює завдання української еміграції. В листах того періоду теж гін до організації української еміграції, української Церкви. Лише в кількох листах, написаних до найближчих друзів, проглядають тяжкі побутові умови, в яких жив С. Петлюра.

Книгу видано завдяки жертвенності українців, що з різних країн світу надсилали свої дари на видання книги. Список жертводавців поміщено в книзі. Редколегія і видавничий комітет, напрацювавши над книгою, дуже вдячні жертводавцям — історичні матеріали побачили світ. А якщо якогось добродія пропустили, а може помилка трапилась у прізвищах чи місцевостях — пробачте. Не помиляється тільки той, хто не працює.

Надруковано книгу в друкарні Св. Софії у Нью-Йорку. Нехай рецензенти і читачі судять про друк. Над книгою добре напрацювалися завідувач друкарні І. Липовий і робітники: лінотипист І. Ткачук (молоде покоління! Його знання української мови свідчить, що школа українознавства в Нью-Йорку непогана!), лінотипист В. Корнага (такий досвідчений, що ловив помилки, пропущені редколегією) і друкар М. Куленти.

Книгу «С. Петлюра. Статті, листи, документи». Том II, можна замовити в УВАН у ЗСА, ціна 22 америк. дол., пересилка 1 дол. Адреса Академії:

**The Ukrainian Academy of Arts
and Sciences in the U.S.**

206 West 100 St., New York, N.Y. 10025.

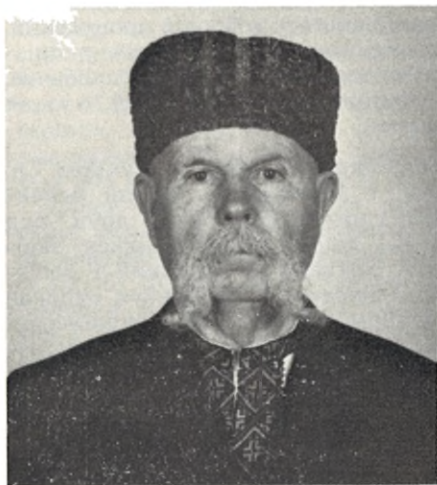
**ДОПОМАГАЙТЕ ВИХОВУВАТИ МОЛОДИХ СВЯЩЕНИКІВ —
ЖЕРТВУЙТЕ ЩИРО НА ФОНД УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОСЛАВНОГО
БОГОСЛОВА!**

З життя парафій УАПЦ у Великій Британії

У 80-ЛІТТЯ ГОЛОВИ ПАРАФІЯЛЬНОЇ РАДИ В РЕДІНГУ

Цього року сповняється 80-ліття з часу народження прикладного вірного нашої Церкви, голови Парафіяльної Ради парафії УАПЦ Св. Іллі в м. Редінгу п. Лева Рися.

Він народився 16 червня 1901 року в козацькій родині на хуторі, в багатій і славній нашій Полтавщині. Родинне життя проходило в козацьких традиціях, національних звичаях та вірі в Господа Бога.

Лев Рись

Коли в Києві в 1921 році відродилася Українська Автокефальна Православна Церква, п. Лев Рись включився негайно в працю для рідної Церкви і став секретарем ініціативної тричленної групи по встановленню УАПЦ у місцевій парафії. Довгі місяці тривав завзятий спір між цією гру-

пою та священиком, який визнавав Московську патріархію, а його підтримували несвідомі селяни, головною старші віком. Але число прихильників УАПЦ швидко зростало й остаточно вони забрали ключі від церкви в священика. Проте цей священик не заспокоївся, а все писав доноси до райвиконкому, вказуючи, що автокефальний рух змагає до сепарації України від Росії. Унаслідок доносів чинники райвиконкому відібрали ключі від парафії УАПЦ і віддали їх знову священикові.

Потім прийшли страшні часи для нашого народу: розкуркулення, колективізація, голод, і п. Л. Рисеві довелося відбутися п'ять років ув'язнення каторги на будові Біломорського каналу. Після відбуття ув'язнення він часто змінював місце прожитку, щоб не потрапити вдруге до в'язниці. Так тривало аж до вибуху советсько-німецької війни, в часі якої він виїхав на Захід.

Проживаючи в Англії самотнім п. Лев Рись весь час працює на національній ниві, зокрема для рідної Української Автокефальної Православної Церкви. В місцевій парафії Св. Іллі він є головою вже продовж 30 років.

Бажаємо нашому голові Парафіяльної Ради кріпкого здоров'я, сил і витривалості ще довгі роки працювати для рідної Церкви й України.

Многих і благих йому літ!

**Парафіяни парафії УАПЦ
св. Іллі в м. Редінгу**

МИРЯНКИ УАПЦ! — СТАВАЙТЕ ЧЛЕНКАМИ СЕСТРИЦТВА
СВ. КНЯГИНИ ОЛЬГИ!

Свячення пасок у Глостері. От. протопресвітер Сильвестер Богатирець настоятель парафії читає молитву. Зліва доправа: пп. Микола Ярошенко, Олекса Чорнуха, Іван Ляшенко, Іван Бартошевський і Михайло Близно.

Посмертні згадки

СИН СОНЯШНОЇ ВОЛИНИ

Після півтора річної недуги 6.4.81 упокоївся, прийнявши Святі Тайни, довголітній церковний староста парафії Різдва Пресвятої Богородиці в м. Ковентрі бл. п. **Петро КАРПУК**.

Народжений 11.10.1906 р. в селі Крилів Корецького району Рівенської області. Батьки Покійного були трудолюбиві, чесні та глибоко релігійні селяни. Таким виростили і свого сина Петра. Життєвий шлях Покійного був довгий, тернистий, повний неочікуваних пригод та небезпек. З сонячної Волині бурхливі життєві хвилі погнали ще тоді повного в силі

Петра в засніжені ліси Сибіру, розкалені сипучі піски гарячої Африки та через Італію до окутаної ще тоді туманами гостинної Англії.

В 1939 році Петро, як польський громадянин відбував військову повинність у польській армії. Коли під натиском двох мілітарних потуг, фашистсько-німецької та московсько-комуністичної, польська армія була розбита, в уніформі польського жовніра Петро мандрував до своєї родини в с. Крилів. Ще оставалося пару кілометрів щоб зустрітися зі своєю родиною, але зрадлива доля того не

судила. На дорозі його захопило в полон сов. військо. Від тоді і розпочалася його довга мандрівка від со-нячної Волині до захмареної Англії, як вище згадано.

Голод, холод, тяжкі умови праці в московському полоні підривають здоров'я св. п. Петра. Розпочалася хвороба шлунка потім за браком одягу та взуття, дійшло до обмороження

Петро Карпук

ніг. Петро вже стратив надію на те що повернеться до своєї родини або ж дістане якісь вістки від родини. »Але молитва, ранішня та вечірня молитви підтримували мої підупадаючі сили«, — казав Петро. Бо залишалася одна надія на рятунок від Бога.

В 1941 році розпочалася німецько-большевицька війна. Московський уряд розпорядив з польських полонених організувати польську армію під командуванням ген. Андерса. З огляду підірваного здоров'я Петро Карпук тратив усякі надії потрапити до армії, але йому допомогли добрі побратими по зброї, поляки. Опинившись у більш людських умовах (ліпший одяг, взуття, їжа та медична допомога) підкріпили знесиленого сина землі української.

Переживши всі жахиття війни та поселившись в Англії Покійний зра-

зу ж нав'язав листування з родиною. Багато турбувався про родину та допомагав їй матеріально. Щоб віддячитися, як казав Покійний, бодай маленькою крихіткою, Богу за Його милосердя багато працював для Церкви в парафії Різдва Пресвятої Богородиці. Був сумлінний, жертвенний, лагідної вдачі працьовитий парафіянин.

Покійний осиротив в Україні дружину, двох синів та внуків. Похорон Покійного відбувся 13. 4. 1981. Численна українська громада проводжала Покійного в останню дорогу на цвинтар св. Павла, дільниця Голбрук, Ковентрі. Похоронного чину довершив о. прот. Григорій Гусак в супроводі церковного хору. Після похорону в домівці СУВ відбувся поминальний обід, який приготувляла п-ні Антоніна Фецул з допомогою пань Стефанії Пустолян, Марії Тунік та Марії Кархів.

Над відкритою могилою прощали Покійного настоятель парафії о. прот. Григорій Гусак та Голова Параф. Ради М. Сидоренко. Під час поминального обіду більш докладніше оповідали Відділу СУВ у Ковентрі п. Іванців.

Присутні на поминальному обіді склали пожертви на нев'янучий вінок Покійному в сумі £17.00, з яких було призначено на журнал »Відомості« суму £10.00 та на часопис »Українська Думка« — £7.00.

Парафіяни парафії Різдва Пресвятої Богородиці на довго збережуть в пам'яті трудолюбивого парафіянина.

Нехай чужа гостинна земля буде Йому легкою!

М. Сидоренко

ДОМНІКІЯ МИХАЙЛІВНА НОГА

У понеділок, 7 липня 1980 р. в день Різдва св. Івана Хрестителя в м. Ковзентрі упокоїлась Домнікія Михайлівна Нога, з дому Калениченко проживши 94 роки. Покійна була однією з семи дітей глибоко побожних і трудолюбивих селян Михайла та Агафії Каленичків, що жили коло села Михнівка (на той час Хорішківської волості Кобиляцького в'їзду) а тепер Решитилівського р-ну на Полтавщині.

Домнікія Нога

Життєва стежка Домнікії була на рідкість тернистою. Як і всіх дітей селян хліборобів її з раннього дитинства привчали до праці в господарстві. Як на теперішні часи, роки її дитинства й молодости не проходили в розкошах, але до останніх днів свого довгого віку вона берегла в пам'яті солодкі спомины про теплоту материнської ласки й затишок батьківського дому.

На Трійцю 1913 року бл. п. Домнікія побралася з тихим і глибоко справедливим хлопом з сусіднього хутора Пасішники Матвієм Яковичем Ногою. Але доля не судила їм довгого подружнього життя. З вибухом війни 1914 року Матвія було скоро мобілізовано йти битися за «царя і отечество» а 23 січня 1915 р. він згинув у селі Вусловиця на австрійському відтинку фронту в Карпатах. Коли в лютому того ж року в Домнікії родився син, з фронту прийшла печальна вістка, що вона вдова, що її чоловік Матвій вже не вернеться. Опечалена таким болячим вдаром долі, вона прирекла собі залишитися вдовою до кінця свого життя, виховувати свого єдиного сина та чекати від його допомоги й заступництва, але не знала які жорстокості їй присуджено ще пережити. На Трійцю 1922 року найманий вбивця прийшов за її життям. Нанісши куском заліза дев'ятнадцять ран на голову й перебивши кілька пальців на руках він покинув її непритомну в калюжі крові з певністю що виконав своє криваве діло. Чудом Домнікія переборола смерть, але вже не втішалася добрим здоров'ям. На шляху її тернистого життя були дві пожежі хати, два грабунки і голод 1932-33 років, що забрав дев'ять осіб з її близької рідні. Вибух війни 1941 р. приніс бл. п. Домнікії ще один болючий удар. 24 червня мобілізували на фронт сина і вона зі знищеним здоров'ям залишилася осамітнена. За німецької окупації бідувала та щоденно журилася про долю сина. Кінчилася війна, але син не вернувся, так як і її чоловік Матвій. Всі співчували бабусі Домнікії а вона часто оплакувала і молилася та поминала упокоєні душі чоловіка і сина.

Проїшли десятки років і Домнікія ніби примирилася з тим що послала їй доля. В травні 1966 року неймовірна радісна вістка. Наспів лист від сина, він живий. Маючи вже 82 роки бл. п. Домнікія в 1968 році приїхала до Англії, щоб доживати віку під

опікою сина. Вона не сподівалася обтяжувати його життя на довго, погостювати кілька місяців, порадуватися після такої довгої розлуки і його сім'єю та й умерти. Але Бог призначив їй жити багато довше. Минулі чотири роки здоров'я бл. п. Домнікії стало так підупадати, що вона щоденно просила в Бога смерті «щоб не мучитися і не мучити других».

7 липня 1980 р. її збідоване серце перестало битися, Вона перестала мучитися. Похорон Покійної відбувся

14 липня. Численна громада провела Покійну в останню дорогу на цвинтар св. Павла в дільниці Голбрук, Ковентрі. Похоронного чину доконав о. прот. Григорій Гусак у супроводі парафіяльного хору. В домівці СУВ відбулася поминальна трапеза під час якої добрим словом згадували українську матір страдницю. Нехай буде вічна пам'ять бл. п. Домнікії та пухом гостинна чужа земля.

М. Сидоренко

УПОКОЙ ГОСПОДИ ДУШІ СПОЧИЛИХ РАБІВ ТВОЇХ!

7 січня 1981 р. в м. Ковентрі, упокоївся бл. пам. **Степан ПАТОКА**, проживши 72 роки. Чин Похорону довершив о. прот. Г. Гусак. Похоронено на цвинтарі м. Ковентрі.

30 січня 1981 р. в м. Ноттінггамі, упокоївся бл. пам. **Петро ЧЕРЧЕНКО**, проживши 58 роки. Чин Похорону відслужив о. прот. Г. Гусак. Похоронено на цвинтарі Вілфорд — Ноттінггам.

1 березня 1981 року, в м. Ноттінггамі, упокоївся бл. пам. **Михайло КИСЕЛЬОВ**, проживши 72 р. Чин Похорону відслужив о. прот. Г. Гусак. Похоронено на цвинтарі Вілфорд — Ноттінггам.

19 березня 1981 р. в м. Гаддерсфілді, упокоївся бл. пам. **Яків ДАВИДЕНКО**, проживши 86 р. Чин Похорону відслужив о. М. Дяченко. Похоронено на цвинтарі м. Гаддерсфілд.

21 березня 1981 р. в м. Олдгам, упокоївся бл. пам. **Степан БЕРЕЖНИЙ**, проживши 86 років. Чин Похорону відслужив о. прот. Іван Водолазкий. Похоронено на цвинтарі м. Олдгам.

6 квітня 1981 р. в м. Ковентрі, упокоївся бл. пам. **Петро КАРПУК**, проживши 75 р. Чин Похорону відслужив о. прот. Г. Гусак. Похоронено на цвинтарі Св. Павла в м. Ковентрі.

9 квітня 1981 р. в м. Ноттінггамі, упокоївся бл. пам. **Павло БОРИСЮК**, проживши 68 р. Чин Похорону відслужив о. прот. Г. Гусак. Похоронено на цвинтарі Карлтон — Ноттінггам.

ПІКЛУЙМОСЯ МОГИЛАМИ ПОМЕРЛИХ САМІТНІХ
НАШИХ ПАРАФІЯН — ВІРНИХ УАПЦ!

Збірки, пожертви, дотації та фінансові звідомлення**ЗБІРКА КОЛЯДА 1980 РІК**

Листа ч. 1, Бадфорд — £35.50. Збірщик М. Муха. £16.50 Український Клуб Дніпро; £5.00 Іван і Віра Смереки; по £2.00 Василь Лавський, Іван Сарка, Павло Мозоль; по £1.00: Іван Малинка, Василь Шорш, Яків Бондаренко, Гнат Юшко, Віктор Худолій, Іван Ксьондзик, Олекса Шалахол, Володимир Туз.

Листа ч. 2, Бадфорд — £15.50. Збірщики: М. Семенюк і Віра Хуторна. По £2.00: В. Долган, Віра Радостовець, М. Пиляк, С. Мандзій; по £1.00: Ю. Щесюк, Григорій Каленчук, Анатолій Довгий, О. Шульга, В. Двізон, С. Данкович, Ліда Пристай; £0.50 — І. Леню.

Листа ч. 3, Бадфорд — £19.00. Збірщик Р. Матишин. По £2.00: Г. Мисинюк, Богдан Данильчук, О. Семенюк, П. Мельничук, Тамара Каціфіренко, Юстина Данильчук; по £1.00: П. Матишин, М. Петричук, М. Бачинський, В. Вейт, О. Нестеренко, О. Шульга, М. Муха.

Листа ч. 4, Лондон — £315.00. Збірщики: О. Гупан і П. Колесник. Жертували по: £50.00 — Сергій і Надія Чорнорай; £30.50 — М. В.; по £20.00 — родина Качмарські, Пилип Тараненко з дружиною; по £10.00 — Осип Гупан, Яків Іванюк з родиною, Степан Ємець, інж. Ярослав Гаврих, Смичок, Петро Гоць, Осип Яхницький, д-р С. М. і Люба Фостуни, Михайло Зябкин; £6.00 — хор; по £5.00 — інж. В. Коханівський, Денис Головко, Михайло Маряш, М. Слободян, Ігнатій і Анна Федчиняк, Михайло Дмитришин, Стефан Кульбаба, Василь Онищенко, Андрій Легіт, Федір Кузишин, Михайло Ткачук, Бабінський, Д. Куцак, С. Білінський, Антон Соболевський, Павло Жупінський, В. Панамаренко, Григорій Захарченко, Мотря Сидоренко; по £1.00 — Яків Глузд, І. Зайчук, Н. Елліот, А. Скриль.

Листа ч. 5, Лондон — £187.00. Збірщики: О. Гупан і П. Колесник. Жертували по £20.00: Віктор і Марія Материнчуки, Т. С. Коваленко; по £15.00: Андрій Костюк з родиною, О. Стефанів; по £10.00: Наталія Олійник, Р. Чорний, мгр Степан Онисько, ген. Павло Базилевський, Я. Федончук, Марія Когут, Лисюк, Іван Марунчак; по £5.00: І. Гаража з родиною, проф. Олександр Бондарівський з дружиною, Н. М., С. Храпливий, В. Вацура, Грицько Макар К., Іванна Шуляк; по £2.00: інж. В. Коханівський. Зібрано разом — £502.50, з того вплачено до ГЦУ — £127.00, задержано для лондонської парафії — £375.00.

Листа ч. 7, Галіфакс — £44.50. Збірщик М. Климчук. £20.00 Український Товариський Клуб; по £2.00: Микола Климчук, Петро Мусієнко, Павлина Гвоздик, Зенон Коцюба, Олекса Мельник; по £1.00: Трохим Міхно, Іван Ромшук, Олександр Таранішин, Петро Михаличенко, Михайло Лісон, Іван Василів, Віктор Василів, Григорій Ваць, Микола Антоненко, Степан Антоненко, Наталія Харченко, Іван Шарко, прот. Іван Володазький з Паніматкою Марією, Григорій Дмитренко; £0.50 — Марко Величко.

Листа ч. 8, Ковентрі — £24.40. Збірщик С. Богданович. По £1.00: С. Богданович, Л. Демчук, С. Потопанник, І. Максимів, О. Красій, Оскар Стах, М. Мілян, М. Пісковий, П. Гнатушко, Тмиракевич, П. Ватрань, Д. Д., І. Гриковський, Тухлій, О. Рогальський, П. Димидюк, І. Мандзюк; по £0.50: Й. Кундерський, Тумачко, Степан, Вокало, Старчук, К. Пашко, Панько, К. Хадункін, Г. Кочен, М. С., С. Рандгава, Р. Зузан, Теодор Яворівський; по £0.30: нечіткий, Івасечко, М. Демус.

Листа ч. 9, Ковентрі — £32.50. Збірщик Х. Нога. По £2.00: Харламдій Нога, Петро Нога, Микола Сидоренко

з дружиною, Д. Боянівський, Петро Цекот з родинию, М. Жданович; по £1.00: Степан Фещук, В. Тунік, М. Тунік, О. Гарманчук, І. Падун, І. Лавріненко, Г. Кириос, А. Шульга, О. Боднарук, А. Кравченко, А. Магужненко, Г. Білецький, Г. Явтушенко, М. Фещук, Ф. Дятлова, Михайло і Тетяна Зубенки, І. Кархів; по £0.50: Я. Радченко, Я. Стеценко, І. Хоптій, С. Пікульницький, Василь Чумаченко, Г. Заводій, С. Глухач.

Листа ч. 10, Глостер — £144.00. Збірщик: колядники. по £10.00: Вовчук, Дмитро Дмитренко; £7.00: родина І. Барабаша; по £5.00: Олекса і Катерина Чорнухи, Василь Семенчук, Микола і Валентина Ярошенко, Дацив, Бойчук, І. Василек, Василь і Анна Чепа, Риптик; по £4.00: Анастасія Римарчук, Вірстюк; по £3.00: Тимофій Палій, К. Фінів (батьки), Мудрий, Віктор Заславський з родинию, Григорій Богданець з родинию; по £2.00: Михайло і Дарія Близно, Мудрий, Лесів, Штогрин, Шкварчук, Володимир Заремба з дружиною, Васильків, Парубочий, М. Гоминюк, Тимофій Норчук, Бріл, Косолович, Ткачик, Данилів, Михайло Кукленко, Василь Гляд з родинию, Стадник з родинию; по £1.50: Фінів молодший, Ярема; по £1.00: Родина Вилинські, Кіщак, І. Романовський, М. Вінтонів, Макух, Небесняк, Гайдамака, Г. Грицько, Пристасцький, Коваль, Володимир Тинетка, Василишин, Ваврин, А. Налипа, Кузьма і Марія Левківські, Анна Камінська, Ліна Заславська. Зібрано £144.00, затримано для парафії £84.00, вислано для ГЦУправління — £60.00.

З колядою ходили: Іван Барабаш, Дарія Близно, Марта Велинська, Ніна Заславська, Василь Семенчук, Олекса Чорнуха, Микола і Валентина Ярошенко.

Листа ч. 11, Челтенгам — £10.00. Збірщик: Василь Семенчук. Український Товариський Клуб СУВ.

Листа ч. 12, Редінг — £53.00. Збірщики: Л. Рись і М. Павленко. Жертвували по £5.00: Никифор і Люба Уманські, Володимир Сарчук, Михайло і Марія Телюки, Макар Волощук; по £3.00: Іван Пізюра з родин

ною, Петро Козак, Яків Задерака з родинию; по £2.00: Левко Рись, Микола Павленко, Микола і Анна Давидюки, Данило Савчук, Іван Пинчук, Антон Косован, Віталій Бендер з родинию, Микола і Юзефа Курдіяка, Адам Лазарчук з родинию, Панас Грубник; по £1.00: Тихон Роща, Юстина Росоха, Володимир Мельник, Дмитро Бортник.

Листа ч. 14, Брістоль — £10.00. Збірщик Ф. Чуйко. Жертвували по £5.00: Федір Чуйко; по £1.00: Дмитро Ведлінський, Ігор Бойчук, Михайло й Марія Войтовичі, Василь Цюпа, Ілля Дорофей.

Листа ч. 15, Брістоль — £14.00. Збірщик Володимир Бояр. Жертвували £5.00: Володимир Бояр; £4.00: Г. Дейвіч; £3.00: Г. Соколовський, по £1.00: Г. Андрішин, нечіткий.

Листа ч. 19, Воркшоп — £58.00. Збірщик Пилип Федоренко. Жертвували по £10.00: родина М. Деревницькі; по £5.00: родина В. Деревницькі, Пилип Деревницький, родина С. Джерго, Пилип Федоренко, Андрій Борисенко, Сергій Хохленко, Олександр Остропольський, Микола Хома; £2.00 — Дмитро Микуляк; по £1.00: Микола Святенький, Павло Воліченко, Василь Лутак, Микола Коцун, Василь Гогілчин, Василь Филинович.

Листа ч. 20, Гаддерсфілд — £44.50. Збірщик І. Кибалюк. Жертвували по £5.00: Олекса Ковалевський, Іван Кибалюк, Український Клуб «Калина», Михайло Білас; по £1.00: М. Птиця, С. Євіч, С. Штанько, А. Прихідний, А. Верней, В. Зубак, С. Михайловський, М. Кравець, С. Пасічник, С. Матвій, С. Піскош, М. Жмуд, М. Семенич, М. Маленкевич, С. Драпан, К. Кравчук, І. Чолач, В. Кравцовський, А. Сидор, Н. Дворська; по £0.50: Зубак, М. Пенцак, М. Варениця, Г. Кармазин, Кметь, М. Іванюк, Т. Борис, А. Мусянович, І. Шпак.

Листа ч. 21, Престон — £38.00. Збірщик В. Кропивницький. £6.00: П. Кумечко; £5.00: Константин Савчук; по £3.00: І. Лисан, С. Антонюк, Василь

Кропивницький; по £1.00: Ніна Янчар, М. Здесенко, Ф. Остриця, М. Щурак, О. Логоза, В. Швэць. М. Фрич, І. Бутрій, І. Піхорович, І. Вовчук, В. Мандій, Г. Даниляк, О. Чопик, І. Сорока, М. Березовський, С. Пащук, Н. Руденко, М. Тюморока.

Листа ч. 22, Дарбі — £14.00. Збірщики: В. Кравців і В. Келемко. Жертвували по £2.00: Василь й Ольга Кельмани, І. Костовський, Микола Богданів з дружиною; по £1.00: В. Танасійчук, Єлисавета Ярошенко, Іван Стрілковський, М. Коберник, Ф. Кобець, М. Франкевич, Василь Кравців з родиною, Володимир Шніт.

Листа ч. 23, Дарбі — £15.00. Збірщик В. Кравців. Жертвували по £2.00: Василь Кравців з родиною, Л. Яремченко, Дарія Хришашевська, П. Лісовець; по £1.00: М. Пронь, Ю. Радчук, Софія Славницька, Феодосія Міщенко, Ю. Х. Ярмач, Леонід Добровольський, А. Михайлецький.

Листа ч. 24, Кардіф — £41.00. Збірщик Ю. Киричук. По £10.00: Михайло Луценкевич, Відділ СУБ, Український Товариський Клуб; £5.00 — Юхим Киричук; по £1.00: І. Любас, Іван Колесар, С. Дрозд, Ю. Зубак, І. Старицький, Т. Пальцукевич.

Листа ч. 25, Олдгам — £38.50. Збірщик Ол. Корольчук. Жертвували по £2.50: Г. Польовий, В. Лобко; по £2.00: К. Прозорий, Олександр Корольчук з родиною, Сергій Коротченко, Дмитро Вяжевич, І. Дупак, І. Пилипчук, Микола Сай, Анатолій Кіцюк з родиною, М. Бойчук, К. Радченко, М. Купінський, М. Штука, В. Нечаєв; по £1.00: Афанасій Малисевич, І. Мартиненко, В. Бойко, А. Красовська, Василь Шалапай з родиною, Ф. Куцай, І. Стельмашук; В. Артеменко — £0.50.

Листа ч. 26, Олдгам — £53.50. Збірщик Ол. Корольчук. Загальна Збірка по українських клубах — £10.00; по £5.00: М. Яцько, Іван Новосад, Український Клуб Об'єднання в Олдгамі; £3.00: Д. Ургулян; по £2.00: О. Сенько, Я. Максимчук, Іван Сай,

Український Клуб у Рочдейлі, Марія Коротченко, І. Черевчин, О. Мошкун, д-р І. Мошкун, Р. Гордійон; £1.50: І. Потапчук; по £1.00: Г. Маршал, П. Каландай, С. Стефан, Г. Лисенко, Ф. Лисенко, М. Катігроб.

Листа ч. 28, Лестер — £42.00. Збірщик Ф. Тивонюк. Жертвували по £3.00: І. Кравчина, Ф. Тивонюк, П. Скиба, С. Шевчук; по £2.00: Г. Кисіль, П. Шокун, В. Голяк, Й. Ткачук, А. Палій; по £1.00: В. Савчук, Я. Ярмач, А. Коваленко, О. Фесун, В. Яриш, Кішкан, П. Гуль, М. Сулима, М. Орищук, Г. Товарянський, С. Капінняк, С. Заброцький, П. Міронов, Д. Мелькович, Є. Янків, І. Костів, М. Зеньо, С. Шарник, С. Полежака, М.К.

Листа ч. 29, Лестер — £62.00. Збірщики: колядники — Володимир Нетреба, п. Михайло Ватрич, п-ні Ольга Кулик і п-ні Віра Ватрич. Жертвували: £5.00: Полікарп Грицай; £4.00: М. Кухарук; по £3.00: Г. Грилличак, М. Савські; по £2.00: Сергій Квлик, Михайло Ватрич, Володимир Нетреба, Г. Лащук, М. Коприцький, нечіткий, В. Салая, С. Бицько, Г. Кулик, П. Гошко, Є. Михалків, В. Михайлюк, В. Гуцул, Богдан Марченко з родиною, Л. Б., І. Прийдун; по £1.00: П. Смілик, Летнівські Б., П. Марущак, О. Шумко, о. прот. Григорій Гусак з родиною, З. Костів, Старосольський, І. Блашко, В. Зеленчук, Козак, Кузик, М. Кунька, В. Ц., Орися Тернова, П. С. Разом заклали вали £104.00. Для ГЦУправління вислано — £37.00; задержано для парафії — £67.00.

Листа ч. 30, Кіхлей — £10.10. Збірщик Д. Грес. Жертвували по £1.00: І. Волинець, І. Бойко, П. Пристуга, М. Федорук, І. Іванчин, А. Малоріт; по £0.50: Н. Грицайчук, Дмитро Грис, Григорій Мавпила, Ол. Мазур, П. Мальченко, І. Семенець, А. Стрільник; £0.40: П. Барачук; £0.20: Федір Смолка з дружиною.

Листа ч. 31, Дайді — £6.00. Збірщик Федір Капля. £2.00: Федір Капля; по £1.00: М. Вовк, Іван Крайовий, М. Данченко, С. Грис.

Листа ч. 32, Милкшам — £5.00 —
родина Макари і Марія Лазарчки.

Листа ч. 33, Брістоль — £12.00.
Збірщик Іван Ляшенко. Жертвували по 5.00: Микола Ляшенко, Іван Ляшенко з родиною; £2.00: Кузьма і Євфросина Ляшенко.

Листа ч. 35, Волвергамптон — £22.50. Збірщик Є. Міщанчук. Жертвували: Збірка на Свят-Вечері — £12.50; М. Мулярський — £5.00; Є. Міщанчук — £2.00; по £1.00: Й. Гежій, А. Пимко, Г. Омельчук.

Листа ч. 36, Волвергамптон — £4.00.
Збірщик Є. Міщанчук. Жертвували по £1.00: Іван Зінкович, Т. Семенюк, П. Пукас, Дмитро Омелянчук.

Листа ч. 37, Манчестер — £21.00.
Збірщик Михайло Максимук. £5.00: Д. Біла; по £2.00: Микола Оксюк, М. та І. Білий, Іван Білюба; по £1.00: Михайло Максимук, А. Малесевич, Анатолій Кривонос, М. Білий, Дмитро Михайлюк, С. Рудовський, М. Монтир, О. Пастух, Ф. Литвин, С. Скрипка.

Листа ч. 39, Едінбург — £55.10.
Збірщик Михайло Волошин. По £5.00: Михайло Волошин з родиною, В. Боряк; по £2.00: Володимир Мартинюк з родиною, І. Курилюк, Д. Сеньків, П. Парчинський, О. Шевчук; по £1.00: Михайло Березовський, Г. Голубко, В. Борецький, П. Шалика, М. Шалика, І. Саладяк, М. Д., Д. Соколюк, В. Антонюк, Д. Чиж, В. Танчук, І. Худа, М. К., Р. Федоришин, М. Дідкун, Р. Воробець, І. Лантуха, Я. Ріпак, О. Адамчук, І. Наконечний, В. Андрушко, В. Мицканюк, І. Воробець, А. Карбутик, Іван Головацький, М. Ткачук, Р. Ливкут, Є. Стешин, П. Дем'янчук, М. Мандрика; £0.60: М. Д.; по £0.50: В. Б., О. Стець, П. Вороновський, Р. Бойко, Р. Довгань, П. Ватир, М. Зарицький, О. Мазур, А. П.

Листа ч. 40, Волтам Крос — £10.00.
Збірщик П. Устименко. Жертвували по £5.00 — М. Матюк; £3.00 — Зотій Тимошук; £2.00 — А. Ясельський.

Листа ч. 41, Волтам Крос — £20.50.
Листа ч. 41, Волтам Крос — £20.50.
Збірщик П. Устименко. В. Леонович — £5.00; П. Устименко — £2.00; по £1.00: А. Недоходюк, М. Піндус, І. Постамент, С. Деркач, Марія Василів, В. Левандовський, М. Дякун, М. Матішин, Т. Дулиба, І. Палій, М. Формозюк, І. Тиждер, І. Слісарчук, С. Яцюк — £0.50.

Листа ч. 42, Ноттінггам — £33.50.
Збірщик І. Ткачук. По £3.00: Й. Прадош, Анатолій Кліш; по £2.00: Григорій Морозюк, Роман Морозюк, Гаврило Удод, Марія Удод, Ю. Яремченко, З. Цвик, В. Салій; по £1.00: Іван Ткачук, Іларій Лагетко, С. Мішков, А. Б. Некрасов, А. Штука, П. Кліщун, М. Биля, М. Петрович, Григорій Пось, З. Гриценко, К. Боді, К. Пугінець, Ф. Пильна; £0.50: Діхтяренко.

Листа ч. 44, Ноттінггам — £37.00.
Збірщик І. Ткачук. £7.00 — Пласт; по £5.00: І. Сюсько, М. Несторук; по £3.00: Йосип Диль з родиною, Г. Филіпчук, В. Перцюх; по £2.00: М. Филіпчук, Л. Нестерук, Іван Ткачук; по £1.00: А. Діхтяренко, А. Михайлюк, Аспазія Нечасва, нечіткий, Я. Костюк.

Листа ч. 45, Карлайл — £7.00 —
Сергій Тарабан.

Листа ч. 46, Рочдейл — £35.50.
Збірщик Г. Штука. £5.00: Степан Петровський; £3.00: Петро Гнатюк; по £2.00: Павло Славінський, о. Михайло Дяченко з паніматкою, Степан Савченко, Іван Пилявський, Стефанія Штука, Іван Сусенко з дружиною, Є. Святоземський, Гр. Штука; по £1.50: Микола Лучич з дружиною, Андрій Обельтух, Юрій Міхновський, Федір Голосій; по £1.00: інж. Григорій Богдан, Дмитро Збірніт, Микола Надьоха, Надія Кальбус, Дионізій Мельник; £0.50: Іван і Ксеня Войцешуки.

Листа ч. 47, Рочдейл — £3.00. Збірщик С. Савченко. £2.00: Петро Долинський; £1.00: Федір Хомлій.

Листа ч. 48, Кардіф — £15.00. Збірщик І. Штука. Жертвували по £7.50: Іван Штука і Григорій Петручок.

Листа ч. 49, Карлайл — £56.50. Збірщик Малком Бірон. Жертвували по £5.00: Г. Янчук, інж. Михайло Савченко; по £2.00: В. Конашук, Г. Бірон, І. Шевчук, Малком Бірон, П. Смерека, П. Михальчук, С. Гулевич, М. Стрілець, М. Якуський, М. Данчак, В. Мельник; по £1.00: В. Кулинич, І. Степан, У. Тофан, І. Мандзюк, М. Бірон, В. Турин, В. Панкевич, Д. Стадничук, С. Стрілець, І. Гладюк, М. Дубик, П. Дубик, І. Данилишин, Федір Матрафейко, Б. Сверида, М. К., Т. Андибур, С. Симчишин, М. Химович, М. Романів, М. Потап, В. Островський, І. Бозюк; по £0.50: І. Бойко, К. Богачевський, І. Романишин.

Листа ч. 50, Ліде — £9.00. Збірщик п-ні Ол. Шкандрій. Жертвували по £2.00: Володимир Волошин; по £1.00: Ілля Носаль, Василь Мосс, Василенко, Лепека, Герашенко, Ольга Шкандрій; по £0.50: А. Гоголь, Мусієвська.

Листа ч. 51, Рочестер — £16.00. Збірщик п-ні В. Семболюс. £3.00: Віра Семболюс; по £2.00: Петро Верб'юк, Микола Парафієнко, Теодор Самусь; по £1.00: Осип Гой, М. Чепіль, М. Ф., Микола Рудзький, Ігнат Ткаченко, Дмитро Ковальчук; по £0.50: П. Пастирняк, Софія Скульчук.

Листа ч. 54, Гай Вико́мб — £23.00. Збірщик І. Катюшко. Жертвували по £2.00: Іван Катюшко з родиною, Микола й Юзефа Курдіяка, М. Дуркач, Сергій Ціпко, Павло Жупінський; по £1.00: Федір Пелих з дружи-

ною, Й. Германчук, М. Гасин, І. Федаш, Т. Сютік, М. Дякович, В. Дучак, К. Гапій, П. Симійник, А. Петренко, М. Губицький, Б. Процак, П. Стельмах.

Листа ч. 55, Геднесфорд — £73.00. Збірщик М. Граб. По £10.00: М. Граб, П. Чайківський; по £5.00: Ф. Мосюрняк, В. Семенюк, П. Динько, І. Зельо, А. Пик, І. Ткачук; по £3.00: В. Петрик, О. Дунда, Й. Яремчук; по £2.00: М. Кур, М. Іванів, М. Зубач, С. Бабій, В. Улянський, Е. Токар; по £1.00: О. Романюк, Д. Качанівський.

Листа ч. 56, Іпсвіч — £16.00. Збірщик Андрій Лукашук. Жертвували по £3.00: П. Павлів; по £2.00: О. Барнасюк, Лев Невердовський; по £1.00: С. Івановський, М. Курилас, І. Синчук, Андрій Лукашук, О. Сухляк, Михайло Кудрик, О. Петришин, В. Бородко, Марія Бородко.

Листа ч. 57, Ліде — £25.00. Гнат Юшко з родиною.

Листа ч. 58, Кобзарівка — £53.00. Збірщик Олександр Кустенко. £5.50: Олександр Кустенко; по £5.00: А. Киричик, Микола Лященко, Іван Сікорський, П. Антошків, Домініка Корольчук, М. Мельник; £3.00: К. Прокік; по £2.00: Емілія Лазаришак, Уляна Андрущенко; £1.80: М. Мельник; по £1.00: Й. Манявський, Ф. Решето, К. Гатманчук, Л. Стадник, М. Костюк, А. Курило, О. Добровольський; по £0.50: О. Розмаїтий, П. Кушнір, М. Лунь; £0.20: М. Подорожний.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ НА КОЛЯДУ 1980 Р.

£25.00 — Відділ СУБ і Осередок СУМ — Мансфілд; £2.00 — Марія

Остряниця — Кіддермінстер; £1.00 — В. Горбачевський.

ЗБІРКА ПИСАНКА 1981 РІК

Листа ч. 4, Лондон — £82.30. Збірщики О. Гупан і П. Марунчак. По £10.00: Родина Материнчук — Коваленко; по £5.00: о. митроф. прот. М. Галиця, Осип Гупан, Сергій Чорнорай, Качмарський, Антон Соболев-

ський, В. І., Елліот, Григорій Захарченко; по £2.00: Павло Члек, Пономаренко, Андрій Ворушило, Оневчук, Левко Коваль, Я. Федончук, І. Марунчак, Пилип Тараненко; по £1.00: О. М., Петро Колесник, Павло Мурко, Д.

Гаморак, Бацура, Лесюк, Храпливий, Скриль, Д. Головач, Яків Глузу, Зиновій Жижка, С. Кульбаба, Сергій Ціпко, Михайлів, Н. Михайлів, Петро Гоць; £0.30: Ткачук.

Листа ч. 5, Лондон — £26.00. Збірщик О. Гупан. £6.00: мгр Степан Онисків; по £5.00: О. Ясницький, Михайло Зябкин, Н. Малець, П. Базилевський. Зібрано разом: £108.30, для парафії залишено £70.00, здано ГЦУправлінні — £38.30.

Листа ч. 8, Ковентрі — £15.00. Збірщик Х. Нога. £2.00: З. Боянівська; по £1.00: Михайло Дейнега, Харалампій Нога, Петро Нога, М. Давиденко, Павло Цекот, Степан Фещук, В. Тунік, М. Тунік, С. Богданович, В. Крат, Микола Сидоренко, Зинаїда Сидоренко; по £0.50: З. Радченко, М. Завадій.

Листа ч. 9, Ковентрі — £9.50. Збірщик Х. Нога. £2.00: М. Жданович; по £1.00: І. Лавриненко, В. Радиш, Г. Кирнос, І. Кархів, І. Падун; по £0.50: А. Кравченко, С. Пікульницький, Василь Чумаченко, К. Коркішко, Г. Білезький.

Листа ч. 10, Глостер — £25.50. Збірщик Ів. Барабаш. По £4.00: Олекса і Катерина Чорнухи, Микола і Валентина Ярошенки; по £2.00: Анастасія Римарчук, Віктор і Ніна Заславські, Родина Ів. Барташевський, Ніна Заславська; по £1.00: Михайло і Дарія Близно, Василь Семенчук, Тимофій Палій, Михайло Кукленко, Пантелеймон Барабаш, Коломиєць з Ковентрі, Мандрика з Чіпінггаму, Кузьма і Марія Левківські, Григорій Богданець; £0.50: Володимир Тенетка.

Листа ч. 12, Редінг — £16.50. Збірщик Л. Рись. По £3.00: Никифор і Любов Уманські, Іван Пинчук; по £2.00: Левко Рись, М. Косіор, Володимир Сарчук; по £1.00: Микола Давидюк, Т. Роща, Дмитро Вортник, Марія Бендер; £0.50: Юстина Росоха.

Листа ч. 14, Брістоль — £10.00. Збірщик Федір Чуйко. £5.00: Федір Чуйко; по £1.00: Дмитро Видлівський, Ілля Дорофей, Марія Войтович, Василь Цюпа, Ігор Войчук.

Листа ч. 15, Батс — £5.00. Володимир Бояр з родиною.

Листа ч. 20, Гаддерсфілд — £7.20. Збірщик Іван Кибалюк. По £1.00: Іван Кибалюк, Володимир Феник, Степан Євіч, Корній Ільчишин, Ольга Білас; по £0.50: Лука К., Анна Щерба, Степан Штанько; £0.30: П. Намистюк; по £0.20: Іван Гордаш, Стефан Щерба.

Листа ч. 22, Дарбі — £16.00. Збірщик В. Кравців. По £2.00: Володимир Келемко з родиною, В. Шумега; по £1.00: Василь Кравців з родиною, І. Стрілковський, Володимир Шніт, Дерлецький, Франкевич, Костовський, Єлисавета Ярошенко, Ю. Ярмач, майор І. Горобець, П. Лісовець, Софія Славицька, М. і С. Богданів.

Листа ч. 23, Дарбі — £5.00. Збірщик В. Кравців. £2.00: Василь Кельман; по £1.00: М. Кирко, Леонід Добровольський, Ю. Радчук з родиною.

Листа ч. 28, Лестер — £14.00. Збірщик С. Шевчук. По £2.00: С. Шевчук, С. О. Кулик, Богдан Марченко; по £1.00: А. Ковалевська, П. Смілик, П. Шокун, Полікарп Грицай, П. Гніденко, М. Ватрич, А. Петрук, А. Палій.

Листа ч. 40, Чешант—Волтам Крос £21.50. Збірщик П. Устименко. £5.00: Зотій Тимошук; по £2.00: В. Линович, Петро Устименко; по £1.00: М. Маринда, М. Формозюк, С. Левандовський, М. Піндус, О. Кузипшин, В. Мацьків, Т. Дулиба, І. Постамент, Я. Лопушняк, О. Журавель, І. Слісарчук, М. Васильків; £0.50: О. Васильків.

Листа ч. 45, Карлайл — £5.00: Сергій Тарабан.

Листа ч. 48, Кардіф — £10.00. Збірщик І. Штука. По £.00: Іван Штука, Григорій Петручок.

Листа ч. 49, Карлайл — £37.00. Збірщик М. Бірон. £3.50: інж. М. Савченко; £3.00: С. Гулевич; по £2.00: М. Бірон, Григорій Бірон, А. Чуревич; по £1.00: І. І. Бозюк, В. Островський, О. Бердушко, П. Михайлюк, В. Че-

рих, В. Кулевич, Г. Данилишин, П. Смерека, В. Турин, Г. Янчук, В. Ко-
нашук, Г. Сверида, В. Панкевич, М.
Багачевський, І. Шевчук, І. Бойко,
М. Дубик, І. Гладюк, М. Стрілець, І.
Степан, С. Стрілець, І. Тофан, С. Сим-
чишин, В. Хом'як; £0.50: І. Рома-
нишин.

Листа ч. 54, Гай Вико́мб — £19.00.
Збірщик І. Катюшко. По £2.00: Іван
Катюшко, Сергій Ціпко, Федір Пе-
лих; по £1.00: Ф. Козак, Павло Жу-
пінський, М. Дикович, П. Добуш, Т.
Пшумук, М. Гасин, І. Федаш, Микола
і Юрефіна Курдіяка, М. Дуркач, Го-
голь, П. Сіміоник; по £0.50: Т. Штель-
мах, Л. Гермачак, А. Гермачак, І.
Гарвич.

Листа ч. 55, Геднесфорд — £64.00.
Збірщик М. Граб. По £10.00: Микола
Граб, П. Чайківський; по £5.00: Ф.
Мосурняк, В. Пеструк, В. Семенюк, І.

Зельо, А. Пик; по £2.00: М. Іванів, О.
Динда, М. Зубач, Й. Яремчук, У. В.,
Й. Псюк, М. Кур; по £1.00: В. Язло-
вецький, І. Диденко, Г. С., Г. Сініка,
І. Ткачук.

Листа ч. 57, Ліде — £25.00. Гнат
Юшко з родиною.

Листа ч. 58, Кобзарівка — £57.95.
Збірщик А. Кустенко. По £5.00: Олек-
сандр Кустенко, Іван Сікорський,
Микола Лященко, Курило, Уляна
Андрущенко, Домініка Корольчук, А.
Киричик, Марія Мельник; £3.00: К.
Процик; по £2.00: Михайло Гринюк
з родиною, Я. Деремента з родиною,
Ярослав Рутковський, Л. Стадник,
Костюк; £1.50: Кибацький; по £1.00:
Решето, нечіткий, Марія Мельник;
£0.45: Гетманчук.

*
Сергій Янулік пожертвував на пи-
санку індивідуально — £4.50.

ПИСАНКА 1980 РІК

Листа ч. 4, Манчестер — £15.00.
Збірщик Михайло Максимук. £2.00:
М. Оксюк; по £1.00: Михайло Макси-
мук, О. Мошкун, І. Потапчук, Воло-
димир Богуслав, Д. Біла, М. Говорун,
П. Побіжан, о. Іван Гузів, інж. М.

Білий, нечіткий, Дмитро Михайлюк,
нечіткий, П. Будламе.

Листа ч. 5, Манчестер — £5.00.
Збірщик М. Максимук. По £1.00: Не-
стор Гриневич, С. Рудковський, І.
Гриневич, М. Кривonos, нечіткий.

ПОЖЕРТВИ НА ФОНД ВЛАДИКИ МИТРОПОЛИТА

Листа ч. 2, Редінг — £83.00. Збір-
щик П. Грубник. Жертвували по
£10.00: о. протопр. Сильвестер і Ори-
ся Богатирці; по £5.00: Мірко Косик,
Іван Пізюра з родиною, Володимир
Сарчук, Український Клуб СУБ, І.
Пинчук; по £2.50: Михайло Семчук,
Параскева Семчук; по £2.00: Ники-
фор і Люба Уманські, Левко Рись,
Панас Грубник, Адам Лазарчук з
родиною, Іван Калитан, Микола Па-
вленко, Петро Козак, Микола і Анна
Давидюки, Яків Задирака з родиною;
по £1.00: Марія Павленко, Сергій Ма-
ренко, Тихон Родя, інж. Григорій
Морозюк, М. Обуд, О. Веронець, Во-

лодимир Мельник, Моравський, І.
Ткачук, М. Кунірі, нечіткий, Василь
Крамарчук, Іван Костів, Франк Над-
вірний, О. Білозір, Іван Луценко, С.
Полек, М. Гарасимів, С. Мятрус, Ан-
на Зварич, Й. Любінський, Дмитро
Бсртник, Г. Курило, Микола Деркач,
нечіткий.

Листа ч. 5, Олдгам — £68.00. Збір-
щик Д. Вяжевич. Жертвували по
£5.00: Дмитро Вяжевич, Іван Ново-
сад, А. Прайс, Олександр Король-
чук з родиною, Марія Сай; £3.00: К.
Рябенко; М. Дуля; по £2.00: П. Мар-
тинюк, Г. Косинюк, П. Боднарчук.
М. Починок, М. Бойчук, К. Починок,

І. Пилипчук, І. Стельмашук, І. Процай, Г. Харитонов, В. Бойко, А. Ігнатенко; по £1.00: Ю. Хома, М. Славич, Тоня Шалапай, П. Черих, В. Нечаєв, І. Мартиненко, М. Прозорій, В. Ярмач, Ю. Куліковський, Ю. Опара, М. Най, Г. Блакитний, М. Качура.

Листа ч. 11, Ноттінггем — £168.00.

Збірщик Й. Диль. Жертвували по £30.00: Український Товариський Клуб ОУУВБ; £20.00: парафія УАПЦ св. Івана Хрестителя; £15.00: Український Товариський Клуб «Січ»; по £10.00: Йосиф Диль з родиною, П. Клішун, М. Шовкомуд; по £5.00: М. Барнай, О. Діхтяренко, Юрій Яремченко, Й. Прадош, І. Сюсько, І. Філіпчук, Катерина Боді, Марія Філіпчук, Роман Морозюк, Іван Михайлюк, Пилип Федоренко, Андрій Штука; по £3.00: З. Цвик, Анатолій Кліш; £2.00: Давид Смочук; по £1.00: Єврис і Анна Некрасов, Є. М., Іван Ткачук, Микола Федчук, Павло Воліченко.

Листа ч. 12, Ноттінггем — £41.00.

Збірщик Й. Диль. Жертвували по £5.00: Михайло Василюк; £4.00: Гаврило і Марія Удод; по £3.00: Д. і А. Пугінець, Й. Ярмусь, Іларій Лагетко; по £2.00: М. Довбуш, Параскева Шовкун, Василь Перцюх, Григорій Пось, П. Мамотюк; по £1.00: А. Нечаєва, Я. Костюк, В. Салій, Г. Клепач, В. Бровко, Панас Михайлюк, Григорій Булат, Олександр Нечипорук, Михайло Петрович, Семен Сіромолот, Сергій Мішко, Василь Проскурня, Микола Святенський.

Листа ч. 13, Ковентрі — £20.50.

Збірщик С. Фещук. Жертвували по £2.00: Харлампій Нога; £1.50: І. Лаврененко; по £1.00: Микола Сидоренко з дружиною, Степан Фещук з родиною, Г. Кернос з дружиною, Михайло Зубенко, Тетяна Зубенко, М. Жданович, Е. Тимінська, Дятлова, Боянівська, Є. Тимракевич, В. Тунік, П. Цикот, М. Величко, Г. Явтушенко; по £0.50: А. Стеценко, Г. Завадій, Кравченко, Д. Радченко, М. Кріцак, С. Пікульницький.

Листа ч. 14, Лестер — £35.00. Збірщик С. Шевчук. Жертвували по £5.00: Полікарп Грицай, С. Полежака, Володимир і І. Нетреба, М. і В. Ватрич, С. Шевчук; £4.00: П. Скиба;

£2.00: С. Кулик; по £1.00: Ф. Тивонюк, П. Шокун, А. Петрук, І. Падун.

Листа ч. 15, Волвергамптон — £8.00.

Збірщик Є. Міщанчук. Жертвували по £2.24: Євген Міщанчук з родиною; £2.00: В. Боцюра; по £1.00: Д. Омельячук, Іван Зінкович; £0.76: І. Дорош; по £0.50: І. Омельячук, Височан.

Листа ч. 16, Дарбі — £23.00.

Збірщик В. Кравців. Жертвували по £2.00: Василь Кравців, П. Лісовець, І. Костовський, Микола Богданів з дружиною, Володимир Келемко з родиною; по £1.00: майор І. Горобець, Володимир Шніт, І. Стрілковський, Ю. Ярмач, А. Радчук, М. Франкевич, Є. Ярошенко, Л. Добровольський, М. К., Софія Славницька, Ф. Кобець, Василь Кельман з дружиною, М. Пронь.

Листа ч. 19, Галіфакс — £22.00.

Збірщик М. Климчук. Жертвували по £3.00: Петро Мусієнко; по £2.00: Микола Климчук, Зенон Коцюба, Андрій Скок, Петро Михальченко, Олекса Мельник; по £1.00: Павлина Гесздик, Михайло Лісон, Іван Василів, Іван Ромчук, Петро Вац, Трохим Михно, Олександр Таранишин з дружиною, Микола Антоненко, Марко Величко.

Листа ч. 20, Глостер — £31.00.

Збірщик Віктор Заславський. Жертвували по £5.00: Віктор і Ніна Заславські, Олекса і Катерина Чорнухи; £3.00 нечіткий; по £2.00: Володимир Заремба, Микола і Валентина Ярошенки, Василь Семенчук; по £1.00: Володимир Тененетка, Ліна Заславська, О., Василь Гляд, Іван Барабаш, Григорій Богданець, Василь Чепи, Марта Велінська, О. Стадник, Тимофій Норчук, Кузьма і Марія Левківські, Михайло і Дарія Близно.

Листа ч. 21, Брістоль — £29.00.

Збірщик Іван Ляшенко. Жертвували по £5.00: Іван і Тамара Ляшенки, Федір Чуйко, Микола Ляшенко; £3.00: А. Гарис; £2.00: М. Дерिश; по £1.00: Василь Шуригайло з дружиною, Матясевиц, В. Матвійв, М. Хоптій, І. Андрусак, Макар і Марія Лазарчики, Євфросина Ляшенко, І. Стадник, К. К., Родина К. П. К. — £2.00 (без листи).

Листа ч. 24, Гаддерсфілд — £68.00.

Збірщик Іван Кибалюк. Жертвували

по £20.00: Український Клуб »Ка-
лина«; £10.00: І. Кибалюк; по £5.00:
Михайло Білас з родиною, С. Штань-
ко, В. Гримяк, А. Ковалевський; по

£3.00: К. Ільчишин, П. Кмет, П. Бу-
цан; по £2.00: Я. Давиденко, В. Фе-
ник, П. Наместюк; по £1.00: М. Пти-
ця, І. Фалюш, Д. Думський.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСФОНД »ВІДОМОСТЕЙ«

Афанасій Малисевич, Олдгам	£20.00
Іван Бондаренко, Вустер	£10.00
Микола Гудим, Дарбі	£10.00
Василь Павлюк	£ 6.00
Н. Уманський, Майденгед	£ 5.00
С. Ханюченко	£ 5.00
Вол. Богуслав, Манчестер	£ 2.00
Андрій Лукашук, Іпсвіч . .	£ 1.50
Богдан Матвійчук, Рочдейл	£ 1.00
Іван Хиль	£ 1.00

ПОЖЕРТВИ НА СЕМІНАРІЮ СВ. СОФІЇ У БАВНД БРУКУ (ЗСА)

Парафія Св. Володимира в Олдгамі (збірка)	£36.00
Збірка на храмовому святі в парафії УАПЦ в Дарбі	£33.00
Афанасій Малисевич, Олдгам	£25.00
Сергій Янулік	£10.00
Разом	£104.00

ПРИНАГІДНІ ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСФОНД »ВІДОМОСТЕЙ«

Збірка в річницю смерті по- кійного Константина Ста- шука в Ноттінггамі	£30.00
Збірка на храмовому святі в парафії УАПЦ в Дарбі	£25.00
На нев'янучий вінок на мо- гилу покійного брата Івана пожертвував брат Полікарп Грицай з Лестеру	£20.00
Збірка на похороні покійного Боросюка Павла в Ноттінг- гамі	£12.00
Замість квітів на могилу чоловіка Петра	£10.00
Збірка на похороні пок. Петра Карпука в Ковентрі	£10.00
Разом	£168.50

ПОЖЕРТВИ НА УАПЦ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ

1. З волі покійного **Миколи Селезня** з Редінгу, одна четверта з відсотків з його спадщини пере-ходить як пожертва на УАПЦ. Відсотки від січня 1978 до 12 травня 1981 р. дали пожертву для УАПЦ в сумі £ 927.00
 2. **Дмитро Омелянчук** з Волвергамптону, позичив ГЦУ на купівлю церкви £500.00. Позичка була повернена, але належні відсотки п. Омелянчук пожертвував на УАПЦ в сумі £ 70.00
 3. **Юхим Киричук** з Кардіфу, позичив ГЦУ на купівлю церкви в Лондоні £150.00. Тепер цю позичку по-жертвував на УАПЦ. Разом до сьогодні п. Кири-чук пожертвував на УАПЦ £ 250.00
 4. **Український Товариський Клуб** у Лінкольні, по-жертвував £ 25.00
 5. **Євген і Зінаїда Ягнішаки** пожертвували £ 25.00
- Разом £1197.00

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ НА ПОБУДОВУ ЦЕРКВИ УАПЦ В ЗВАРТБЕРГУ, БЕЛЬГІЯ

Лев Коваль — Бедфорд . .	£50.00
Олександр Мазур — Кіхлей	£ 1.00
Разом	£51.00

ПОЖЕРТВИ НА ІКОНОСТАС В ХРАМІ УАПЦ В ЛОНДОНІ

Український Тов. Клюб —	
Пітерборо	£100.00
Василь Щурик	£ 5.00
Разом	£105.00

ПОЖЕРТВИ НА ПОБУДОВУ ДЗВИНИЦІ

Український Товариський	
Клуб — Пітерборо	£100.00
Лев Коваль — Бедфорд	£ 50.00
Разом	£150.00

ПОЖЕРТВИ НА ПОБУДОВУ ПАМ'ЯТНИКА МИТРОПОЛИТОВІ ВАСИЛЕВІ ЛИПКІВСЬКОМУ

Проведена збірка в парафії	
Лондон	£45.28

ПОЖЕРТВА НА ПАСТИРСЬКО- ДЯКІВСЬКІ КУРСИ

Парафія УАПЦ в Рочдейлі	
провела збірку	£16.00

ПОЖЕРТВА НА БІБЛОТЕКУ В БАВНД БРУКУ

Гнат Юшко — Лідс	£10.00
----------------------------	--------

ПОЖЕРТВА НА ПОБУДОВУ ЦЕРКВИ УАПЦ В ЗВАРТБЕРГУ, БЕЛЬГІЯ

Листа ч. 99, Ковентрі —	£20.00.
Збірщик Х. Нога. £5.00; Микола Си-	

доренко з дружиною; по £2.00: Степан Фещук з дружиною, Станіслав Богданович, Харлампій Нога; по £1.00: А. Шайдук, Ф. Дятлова, Е. Темрякевич, О. Боднарук, А. Шульга, В. Радиш, Марія Тунік, В. Тунік, Василь Чумаченко.

ЗАГАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ НА ПОБУДОВУ ЦЕРКВИ УАПЦ В БЕЛЬГІЇ

Індивідуальні пожертви	£ 51.00
Збіркова листа	£ 20.00
Оголошено в попередньому числі »Відомостей«	£ 958.00
Разом	£1029.00

ЗАГАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ НА ІКОНОСТАС

Індивідуальні пожертви	£ 105.00
Оголошено в попередньому числі »Відомостей«	£21763.50
Разом	£21868.50

ПОЖЕРТВИ НА »ВІСНИК« УПЦ В КАНАДІ

Афанасій Малисевич, Олдгам	£30.00
----------------------------	--------

ПОЖЕРТВИ НА ДУХОВНУ КОЛЕГІЮ УПЦ В КАНАДІ

Афанасій Малисевич, Олдгам	£60.00
----------------------------	--------

ПОЖЕРТВИ НА »РІДНУ ЦЕРКВУ«

Афанасій Малисевич, Олдгам	£20.00
----------------------------	--------

Всім Жертводавцям — щира подяка!

З радістю повідомляємо наші парафіяльні ради, всіх вірних, кольпортерів, передплатників і читачів нашого журналу »Відомості«, що це третє його число, за липень 1981 року, надруковане вже в нашій власній друкарні, що її ми придбали для видавничих потреб нашої Церкви у Великій Британії.

Генеральне Церковне Управління УАПЦ

П О В І Д О М Л Е Н Н Я

Українське державно зареєстроване бюро, якого власниками є два кол. баяки Першої Дивізії Української Національної Армії, полагоджує скоро і слідно такі справи:

Пенсії для жінок в Україні, котрі скінчили 60 років життя, а їх чоловіки є вже на пенсії у Великій Британії. Просимо повідомити нас, якщо ви знаєте вдову в Україні, котрої чоловік помер у Великій Британії, а вона ще не одержує вдовиної пенсії.

Спровадження рідних з України до Великої Британії на постійно або тимчасовий побут.

Пенсії для тих людей, що працювали в *Німеччині* під час другої світової війни. Пенсії з Німеччини належаться чоловікам від 65, а жінкам від 60 року життя.

Жінки можуть одержати *пенсію* з *Німеччини* лише в тому випадку, як тут, у Великій Британії, платили повне національне обезпечення (NATIONAL INSURANCE) протягом 15 років в останніх 20 роках перед переходом на пенсію.

Пенсію з Німеччини можуть одержати лише особи, котрі працювали в, сьогоднішній Західній Німеччині.

Згідно з законом, можна одержати обидві пенсії, британську і німецьку, але лише підставові пенсії, без додатків. Це значить, що якщо хтось тут, у Великій Британії, одержує додаток до пенсії, так званий «Суплементарі Бенєфіт», то як одержить німецьку пенсію тоді британський уряд цей додаток до пенсії відбере і ця особа буде дальше одержувати лише підставову британську пенсію.

Якщо хтось одержує тут, у Великій Британії, окрему пенсію від бувшого градедавця, то ця пенсія не має жадного впливу на німецьку пенсію.

Особи, що працювали в Австрії, можуть одержати пенсію лише від австрійського уряду на підставі догвору між Великою Британією і Австрією. Пенсії з Австрії є малі і не виплачують таких самих заєглостей.

Заінтересованих, що бажали б довідатися ближче про працю нашого бюро, прохаємо звертатися до нас, на нашу адресу.

Ми полагоджуємо справи пенсій навіть для тих людей, що не зберегли жодних документів з Німеччини.

LENCZYK UKRAINIAN TRANSLATION COMPANY

43, Flexfield Rd, RUGBY, Warwickshire.

Н О В А Ф О Р Т У Н А

Кооперативна Спілька і її Відділ

УКРАЇНСЬКА ВИСИЛКОВА ФІРМА

BROWNEJONES LTD.

1 Norfolk Place, London, W2 1QN

Tel.: 01 723 2797

Висилає одягові та харчеві пачки з власного магазину!

Імпортує потрібні матеріали прямо з фабрик!

Приймає до висилки власні речі клієнта за малою оплатою!

Висилає одягові, харчеві, медичні та технічні посилки до Польщі!

Переказує до Польщі готівку урядовою дорогою!

НАШ МАГАЗИН ВІДКРИТИЙ ТЕЖ У СУБОТИ ДО ГОД. 4.00 ПОПОЛУДНІ

К И Ї В

Понад річками Вавилону
Ми гірко плачемо за Київ, —
Душа горить від болю й стону,
Та в серці сяє град Андріїв . . .

Ми за Київ вже забули,
І чужиною заступили,
І довговусі осавули
Згубили тут орлині крила . . .

А Київ нам ще здавен-давня
Єрусалим святий і вічний:
Ним Україна горда й славна,
Свята він зброя обосічна!

И коли про Київ я забуду,
То й Бог забудеться про мене,
І відцураються нас люди,
І лихо вчепиться шалене! . .

Коли забудеш Київ рідний,
Душа бездомною zostanie, —
І будеш ти на щастя бідний,
И втече все liebe та кохане! . .

І будем разом будувати
Державу й Церкву всесоборну,
І воскресне наша рідна мати
І до грудей усіх пригорне! . .

Святий наш Києве — Сіоне,
Тебе ми носимо в любові,
І поки серце не схолоне,
Ти надії мрії шовкові! . .